

KONYA TİCARET ODASI

6102 Sayılı
Türk Ticaret Kanunu'nun
Getirdiği Yenilikler

? 60 Soruda

Yeni Türk Ticaret Kanunu

1882

KONYA TİCARET ODASI

**6102 SAYILI TÜRK TİCARET
KANUNU'NUN GETİRDİĞİ
YENİLİKLER**

**60 Soruda
Yeni Türk Ticaret Kanunu**

Hazırlayanlar:

Yrd.Doç.Dr. Aytekin ÇELİK

KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Yrd.Doç.Dr. Mücahit ÜNAL

Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi

YMM Ali EGEMEN ve SMMM Mürsel ŞAHİN

Referans Denetim Yeminli Mali Müşavirlik

Konya Ticaret Odası

Vatan Caddesi No. 1 Selçuklu – KONYA

Santral: 0332 221 52 52

Faks: 0332 353 05 46

Mizanpaj & Kapak

M.Fatih ÖZSOY

Baskı:

İnci Ofset

Yeni Matbaacılar Sitesi Hacıbayram Cd.

No:3 Karatay - KONYA

Tel: 0332 342 01 67

Baskı Yeri ve Yılı:

KONYA - Temmuz 2012

Bu kitapçıkta yayınlanan yazılar Konya Ticaret Odası'nın kurumsal görüşü olmayıp, Konya Ticaret Odası üyelerini bilgilendirme amacı taşımaktadır.

İçindekiler

1. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan düzenlemeler hangi tarihte yürürlüğe girecektir? 10
2. 01.07.2012 tarihinden sonra şirketlerin öncelikli olarak yapmaları gereken işlemler nelerdir 10
3. Şirket sözleşmelerinin Türk Ticaret Kanunu'nda belirtilen süre içerisinde Kanuna uyumlu hale getirilmemesi halinde ne olur? ... 12
4. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ticari işletmeye ilişkin belgelerin düzenlenmesi konusunda hangi değişiklikleri getirmektedir? 13
5. Ticari belgelerin saklanması gerekiyor mu? 13
6. Ticari defterlerin tutulması konusunda hangi değişiklikler yapılmıştır?..... 15
7. Ticari defterlerin delil olmasına ilişkin herhangi bir değişiklik yapılmış mıdır 16
8. Ticaret unvanlarının korunması konusunda herhangi bir değişiklik yapıldı mı? 16
9. Bileşik faiz uygulamasına ilişkin herhangi bir değişiklik yapılmış mıdır? 17
10. Haksız rekabete ilişkin getirilen önemli değişiklikler nelerdir. 18
11. Yeni TTK'ya göre acentenin haklarında herhangi bir değişiklik olmuş mudur? 19
12. Ticaret Sicili ile ilgili ne gibi önemli değişiklikler yapılmıştır? .. 20
13. Şirketlerin internet sitesi açmaları zorunlu mudur? 21
14. İnternet sitesi açmak zorunda olan şirketlerin internet sitelerinde yer alması gereken bilgiler nelerdir? 22
15. Finansal tabloların ilanı zorunlu mu?..... 22
16. 6102 sayılı TTK ile şirketlerin birleşmelerine yönelik olarak ne tür değişiklikler getirilmektedir? 23

17. Bir şirketin türünü bir başka şirkete dönüştürebilmesi için gerçekleşmesi gereken şartlar nelerdir?.....	23
18. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu şirketler topluluğuna ilişkin düzenlemelere yer vermiş midir?	24
19. Tek kişilik şirket kurulması veya mevcut şirketlerin tek kişilik şirkete dönüşmeleri mümkün müdür?.....	24
20. Ticaret şirketleri şirket sözleşmesinde yer almayan bir konuda faaliyet gösterebilirler mi?.....	25
21. Anonim ve limited şirketlerde asgari sermaye ve sermaye taahhütlerinin yerine getirilme şartları konusunda bir değişiklik yapıldı mı?	25
22. Genel kurul toplantılarına kimler katılabilir?.....	26
23. Anonim şirket genel kurul toplantılarına bakanlık temsilcisinin (hükümet komiserinin) katılması gerekiyor mu?	27
24. Genel kurul toplantılarının yapılmasına ilişkin getirilen yenilikler nelerdir?	27
25. Genel kurulda karar alınmasına ilişkin yapılan değişiklikler nelerdir?	28
26. Yönetim kurulun konumu ile ilgili yapılan değişiklikler nelerdir?	29
27 Anonim şirketlerde yönetim kurulu üyeliği için gereken şartlar nelerdir?	30
28. Yönetim kurulunun toplantı yapmasına ve karar alınmasına ilişkin yapılan değişiklikler nelerdir?	30
29. Yönetim Kurulu üyelerinin haklarına ilişkin yapılan değişiklikler nelerdir?	31
30. Yönetim kurulunun yetkilerini devretmesi ya da üyeler arasında paylaşması mümkün müdür?.....	32
31. Yönetim kurulunun sorumluluğu ne şekilde düzenlenmiştir?.	33

32. Yönetim kurulunun yetkilerini devretmesi halinde yönetim kurulu üyeleri sorumluluktan kurtulur mu?	34
33. Elektronik ortamda genel kurul ve yönetim kurulu toplantısı yapılması mümkün müdür?	35
34. Anonim ve limited şirketlerde ortakların şirkete borçlanabilmesi mümkün müdür?	35
35. Yönetim kurulu üyelerinin, müdürlerin ve bu kişilerin yakınlarının şirkete borçlanabilmesi mümkün müdür?.....	36
36. Anonim şirketlerin hisse senedi bastırmaları zorunlu mu?.....	37
37. Limited şirketlerde sermaye payının devri için gereken şartlar nelerdir?	38
38. Anonim ve limited şirketlerde ortaklara kâr payı avansı ödenmesi mümkün müdür?	38
39. Haklı sebeplerin bulunması halinde anonim ve limited şirketlerin feshi talep edilebilir mi?	39
40. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu halka açılma konusunda hangi düzenlemelere yer vermiştir? (Anonim şirketlerde payların kuruluştan sonra halka arz edilmesi mümkün müdür?)	40
41. Anonim ve limited şirketlerde pay sahiplerine sermaye koyma borcu dışında başka yükümlülükler verilebilir mi?	41
42. Anonim şirketlerin kendi paylarını iktisap etmeleri mümkün müdür?.....	42
43. Halka açık olmayan anonim şirketlerin kayıtlı sermaye sistemine geçebilmeleri mümkün müdür?.....	42
44. Ortaklıktan çıkarılma konusunda anonim ve limited şirketler açısından getirilen yenilikler nelerdir?.....	43
45. Limited şirketlerde pay defteri tutulması zorunlu mudur?....	44
46. Limited şirketlerin hisse senedi çıkartabilmesi mümkün müdür?.....	44

47. 6102 sayılı (yeni) TTK şirketlerin denetimi konusunda nasıl bir sistem getiriyor?	45
48. Denetçinin sorumlulukları nelerdir?	46
49. Dış denetim kapsamı dışında kalan şirketler açısından denetim yaptırılması zorunlu mudur?.....	47
50. Kimler denetçi olabilir?	47
51. Denetçi raporuna bağlanan sonuçlar nelerdir?	49
52. Türkiye Muhasebe Standartları kavramı neyi ifade etmektedir?	51
53. Hangi şirketler finansal tablolarını Türkiye Muhasebe Standartlarına göre hazırlamak zorundadır?	53
54. 6102 sayılı (yeni) TTK'da iç denetimle ilgili düzenlemeler var mıdır?	54
55. Şirket ile denetçi arasında görüş ayrılığı olursa ne yapılabilir?55	
56. Bağımsız denetime tabi olan anonim ve limited şirketlerin 2012 yılı bilançosunun denetimi hangi Kanun hükümlerine göre yapılacaktır?	55
57. Hangi konularda cezai düzenlemeler getirilmektedir?	56
58. Gayri Faal şirketlerin tasfiyesine ilişkin bir düzenleme var mı?	63
59. 6102 Sayılı (yeni) TTK'da teknolojik gelişmelere yer verilmiş midir?	64
60. 6102 sayılı (yeni) TTK, pay sahiplerine tanınan haklar listesini oldukça genişletmiştir. Bu haklardan en önemlileri şunlardır:	64

ÖNSÖZ

Değerli Üyelerimiz

1 Temmuz tarihi itibariyle ticaret hayatımızda yeni bir dönem başladı. Yürürlüğe giren yeni Türk Ticaret Kanunu ile özel sektörümüz dünya ile rekabetinde büyük bir avantaja sahip olmuştur. Bugüne kadar şirketlerimiz 60 yıllık bir ticaret kanunu ile uluslararası arenada sınırlı rekabet gücüyle büyük başarı kazanmışlardır. Bugün; girişimcimizin önünü açan yeni ticaret kanunu, ülkemizin 2023 hedeflerine ulaşılmasında en büyük adımdır.

1535 madde olarak kabul edilen yeni Türk Ticaret Kanunu'nda çekincemiz olan maddeler bulunmaktaydı. Şehrimizde geniş katılımlı düzenlediğimiz bilgilendirme toplantısının ardından, kanun ile ilgili görüş ve önerilerin daha somut şekilde gündeme getirilmesi amacıyla Türkiye'de ilk ve tek olarak Konya'da çalıştay düzenledik. Konya Ticaret Odası olarak yaptığımız çalışma sonucunda, hükümetimize ilettiğimiz görüş ve önerilerimizi içeren raporumuzda yer alan maddelerin üyelerimizin menfaatleri doğrultusunda değiştirilmesi memnuniyet vericidir. Bu aşamadan sonra, 1 Temmuz 2012 tarihi itibariyle yürürlüğe giren kanunun uygulama sürecinde başka maddelerde sorun çıkması halinde bunu da rapor haline getirerek gerekli girişimlerde bulunacağız.

“60 Soruda Yeni Türk Ticaret Kanunu” kitapçığımızda, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun getirdiği yenilikleri bilgilerinize sunuyoruz. Kanunla ilgili görüş ve düşüncelerinizi bizimle paylaşmanız yapacağımız çalışmalar için önem taşımaktadır. Yeni ticaret kanununu ile ilgili yaptığımız çalışmalarda bizlere destek veren tüm kişi ve kuruluşlara teşekkür ediyor; kanunun tüccar, sanayici ve işadamlarımıza hayırlar getirmesini diliyorum.

Selçuk ÖZTÜRK

Konya Ticaret Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

GİRİŞ

6102 sayılı TTK 13.01.2011 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilmiş ve 14.02.2011 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanmış ve ağırlıklı hükümleri açısından 01.07.2012 yürürlük tarihi olarak belirlenmiştir. 6102 sayılı TTK, Resmi Gazete'de yayınlandıktan sonra kamuoyundan ve iş dünyasından gelen eleştiri ve öneriler çerçevesinde tekrar gözden geçirilmiş ve Kanun yürürlüğe girmeden 30.06.2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan 6335 sayılı Kanunla değiştirilmiştir.

6102 sayılı TTK ile ticaret hayatında reform niteliğinde önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler özellikle ticari defterler, ticari belgeler, internet sitesi, şirketlerin kuruluşu, şirkete borçlanma yasağı, denetim, yönetim kurulu üyelerinin nitelikleri ve sayısı, yönetim kurulu ve genel kurul toplantılarının yapılması, şirketlerin birleşmesi, bölünmesi ve tür değiştirmesi konularında yoğunlaşmaktadır. Bu değişiklikler ticari işletme sahipleri ve sermaye şirketlerinin yöneticilerini yakından ilgilendirmektedir. Bu çalışmada söz konusu hususların bazılarına genel hatlarıyla yer verilmiştir.

1. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan düzenlemeler hangi tarihte yürürlüğe girecektir?

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Ancak TTK'nın bazı düzenlemeleri daha sonraki tarihlerde yürürlüğe girecektir.

01.07.2012 tarihinden sonra yürürlüğe girecek düzenlemeler şunlardır;

01.01.2013: Türkiye Muhasebe Standartları 01.01.2013 tarihinde yürürlüğe girecektir.

01.01.2013: Sermaye şirketlerinin denetlenmesine ilişkin hükümler 01.01.2013 tarihinde yürürlüğe girecektir. (Bağımsız denetim yaptırmak zorunda olan sermaye şirketleri Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenecektir).

01.07.2013: İnternet sitesi açma yükümlülüğüne ilişkin düzenleme 01.07.2013 tarihinde yürürlüğe girecektir.

01.01.2014: Ticari mektuplar ve ticari defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgelerde tacirin sicil numarası, ticaret unvanı, işletmesinin merkezi ve internet sitesi adresinin (Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen şirketlerde) bulunmasına ilişkin düzenleme 01.01.2014 tarihinde yürürlüğe girecektir.

2. 01.07.2012 tarihinden sonra şirketlerin öncelikli olarak yapmaları gereken işlemler nelerdir?

15.07.2012: 01.07.2012 tarihinden önce, herhangi bir sebeple bir anonim şirketin tek pay sahibi ve bir limited şirketin tek ortağı olan gerçek veya tüzel kişi, 15 gün içinde, bu sıfatını, adını, adresini, vatandaşlığını, anonim şirketlerde yönetim kuruluna, limited şirketlerde müdüre veya müdürlere noter aracılığıyla bildirecektir.

01.10.2012: 01.07.2012 tarihinden önce yönetim kurulu üyeliğine tüzel kişinin temsilcisi olarak seçilen ve halen bu görevini sürdüren gerçek kişilerin 01.10.2012 tarihine kadar istifa etmeleri ve bu kişilerin yerine tüzel kişilerin veya başkalarının seçilmeleri gerekir.

01.01.2013: 01.01.2013 tarihinden itibaren finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olarak hazırlanması gerekir (Hangi şirketlerin finansal tablolarını Türkiye Muhasebe standartlarına göre hazırlaması gerektiğini Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu belirleyecektir¹).

31.03.2013: Bağımsız denetim yaptırmak zorunda olan anonim ve limited şirketlerin denetçilerini en geç 31.03.2013 tarihine kadar belirlemeleri gerekir. Seçim ile birlikte 6762 sayılı (eski) TTK'ya göre görev yapan denetçinin görevi sona erer. 6102 sayılı (yeni) TTK m.397/4'e göre denetime tabi olmayan şirketlerin 6762 sayılı (eski) TTK'ya göre görev yapan denetçilerinin görevi de 31.03.2013 tarihinde sona erer.

01.07.2013: Anonim şirketlerin esas sözleşmelerini, limited şirketlerin de şirket sözleşmelerini 01.07.2013 tarihine kadar 6102 sayılı (yeni) TTK ile uyumlu hale getirmeleri gerekmektedir.

01.07.2013: Anonim şirket esas sözleşmesi ve limited şirket sözleşmelerinde genel kurul toplantı ve karar nisapları konusunda 6762 sayılı (eski) TTK hükümlerinin uygulanacağı şeklindeki düzenlemelerin 01.07.2013 tarihine kadar 6102 sayılı (yeni) TTK ile uyumlu hale getirilmesi gerekir. Aksi halde bu tarihten itibaren 6102 sayılı TTK'daki hükümler uygulanır. Ancak anonim ve limited şirketlerin 01.07.2013 tarihine kadar yapacakları

¹ Ayrıntılı bilgi için bkz. Soru 53.

genel kurul toplantılarında 6762 sayılı (eski) TTK'daki toplantı ve karar nisapları uygulanır.

01.10.2013: İnternet sitesi açma yükümlülüğüne tabi olan şirketler (Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecektir) 01.07.2013 tarihinden itibaren üç ay içerisinde (01.10.2013 tarihine kadar) internet sitelerini açmak ve içeriğini Kanun'a uygun bir şekilde oluşturmak zorundadır (TTK Geçici Madde 8).

14.02.2014: Anonim ve limited şirket sermayelerinin 6102 sayılı TTK'nın yayınlandığı tarihten itibaren (14.02.2011) 3 yıl içinde (14.02.2014 tarihine kadar) 6102 sayılı TTK'da öngörülen tutarlara (Anonim şirket asgari sermayesi 50.000 TL, limited şirket asgari sermayesi 10.000 TL) yükseltmeleri gerekir. Bu süre Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından birer yıllığına en çok iki defa uzatılabilir. Asgari sermaye miktarlarının bu süre içerisinde TTK'da belirtilen miktara yükseltilmemesi halinde şirket belirlenen sürenin sonunda infisah etmiş sayılır.

3. Şirket sözleşmelerinin Türk Ticaret Kanunu'nda belirtilen süre içerisinde Kanuna uyumlu hale getirilmemesi halinde ne olur?

Anonim şirketler esas sözleşmelerini, limited şirketler de şirket sözleşmelerini 01.07.2013 tarihine kadar 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile uyumlu hale getireceklerdir. Bu süre içinde gerekli değişikliklerin yapılmaması hâlinde, esas sözleşmedeki ve şirket sözleşmesindeki düzenleme yerine Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili hükümleri uygulanır.

4. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ticari işletmeye ilişkin belgelerin düzenlenmesi konusunda hangi değişiklikleri getirmektedir?

Tacirin tescil edilen ticaret unvanı ticari işletmenin görülebilecek bir yerine okunaklı bir şekilde yazılmalıdır.

6102 sayılı TTK'nın ilk halinde yer alan ve tacirin ticari işletmesiyle ilgili her türlü kağıt ve belgede yer vermesi gereken işletme hakkındaki ayrıntılı bilgiler 6335 sayılı Kanun'la değiştirilmiştir. Bu değişiklikle bilgilerin yer verileceği belgeler ile bu belgelerde yer alması gereken bilgiler sınırlandırılmıştır.

Buna göre tacirin, ticari işletmesiyle ilgili bilgilere, sadece;

- ticari mektuplarda ve
- ticari defterlere yapılan kayıtların dayanağını teşkil eden belgelerde yer vermesi gerekmektedir.

Tacirin yukarıda belirtilen belgelerde yer vermesi gereken bilgiler ise şunlardır:

- 1) tacirin sicil numarası,
- 2) tacirin ticaret unvanı,
- 3) tacirin işletmesinin merkezi,
- 4) tacir internet sitesi oluşturma yükümlülüğüne tabi ise tescil edilen internet sitesinin adresi.

5. Ticari belgelerin saklanması gerekiyor mu?

Tacir, ticari işletmesiyle ilgili olarak gönderilmiş bulunan her türlü belgeyi (orijinalini, fotokopisini veya karbonlu kopyasını ya da benzer bir kopyasını) yazılı,

görsel veya elektronik ortamda saklamakla yükümlüdür (TTK m.64/2).

Ayrıca TTK m.82 uyarınca her tacir;

1) Ticari defterlerini, envanterleri, açılış bilançolarını, ara bilançolarını, finansal tablolarını, yıllık faaliyet raporlarını, topluluk finansal tablolarını ve yıllık faaliyet raporlarını ve bu belgelerin anlaşılabilirliğini kolaylaştıracak çalışma talimatları ile diğer organizasyon belgelerini,

2) Alınan ticari mektupları,

3) Gönderilen ticari mektupların suretlerini (yani bir ticari işe ilişkin tüm yazışmaları),

4) Ticari defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgeleri, sınıflandırılmış bir şekilde saklamakla yükümlüdür.

Belgeler için öngörülen saklama işlemi, fiziki olarak kağıt üzerine basılı şekilde ya da elektronik olarak veri taşıyıcıları aracılığıyla yapılabilir (TTK m.82).

Tacirin saklamakla yükümlü olduğu belgelere ilişkin saklama süresi 10 yıldır.

Saklama yükümlülüğüne uymayan tacir TTK m.562 çerçevesinde çeşitli cezai yaptırımlarla karşı karşıya kalabilir².

² Ayrıntılı bilgi için bkz. Soru 57.

6. Ticari defterlerin tutulması konusunda hangi değişiklikler yapılmıştır?

6102 sayılı (yeni) TTK'da defter tutma yükümlülüğü ile tutulacak defter sayısı, açılış ve kapanış onayı gibi konularda yeni düzenlemeler yapılmıştır.

Yevmiye defteri, defteri kebir ve envanter defterlerine ilave olarak pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ve genel kurul toplantı ve müzakere defterleri de ticari defter olarak kabul edilmiştir.

Tutulması gereken bu defterlerin açılış onayları, kuruluş sırasında ve kullanılmaya başlamadan önce noterlere veya ticaret şirketlerinin ticaret siciline tescili sırasında ticaret sicil müdürlüklerinde yapılması gerekmektedir. Bu defterlerin izleyen faaliyet dönemlerindeki açılış onaylarının da defterlerin kullanılacağı faaliyet döneminin ilk ayından önceki ayın sonuna kadar notere yaptırılması gerekir. Pay defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defteri yeterli yaprakları bulunmak kaydıyla izleyen faaliyet dönemlerinde açılış onayları yaptırılmaksızın kullanılabilir.

Defterlerden sadece fiziki olarak tutulan yevmiye defteri ve yönetim kurulu karar defteri kapanış onayına tabi olup; bu defterlerin kapanış onaylarının izleyen faaliyet döneminin üçüncü ayının sonuna kadar notere yaptırılacağı hüküm altına alınmıştır. Yapılan bu değişiklikle eski düzenlemede yer alan envanter defterinin kapanış onayı zorunluluğu kaldırılmıştır.

Defterler fiziki ortamda tutulabileceği gibi elektronik ortamda da tutulabilecektir. Defterlerin elektronik

ortamda tutulması durumunda noter tarafından açılış ve kapanış onaylarının yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Defterlerin kayıt zamanı, onaylanması, fiziki veya elektronik ortamda nasıl tutulacağı gibi konular Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve Maliye Bakanlığınca müştereken çıkarılacak tebliğle belirlenecektir.

Defterler ile ilgili yükümlülöklere uymayanlar çeşitli cezai yaptırımlarla karşılaşabilirler³.

7. Ticari defterlerin delil olmasına ilişkin herhangi bir değişiklik yapılmış mıdır?

Ticari defterlerin delil olmasına ilişkin 6762 sayılı (eski) TTK’da yer alan özel hükümler kaldırılmıştır. Ancak Hukuk Muhakemeleri Kanunu m.222’de ticari defterlerin delil olmasına ilişkin bir düzenlemeye yer verilmiştir. Dolayısıyla ticari defterlerin tacir lehine ve aleyhine delil olabilme özelliği devam etmektedir.

8. Ticaret unvanlarının korunması konusunda herhangi bir değişiklik yapıldı mı?

6762 sayılı (eski) TTK’ya göre gerçek kişi tacirlerin ticaret unvanı, sadece ilgili sicil bölgesinde; tüzel kişi tacirlerin ticaret unvanı ise, tüm Türkiye çapında korunmaktaydı. 6102 sayılı TTK’ya göre ise; hem gerçek kişi tacirlerin ticaret unvanları hem de tüzel kişi tacirlerin ticaret unvanları tüm Türkiye çapında korunmaktadır.

³ Ayrıntılı bilgi için bkz. Soru 57.

6762 sayılı (eski) TTK'da ticaret unvanının korunmasına ilişkin hükümler, diğer tanıtım işaretleri ve fikri mülkiyet işaretleri ile karşılaştırıldığında yetersizdi. Bu nedenle 6102 sayılı TTK'da ticaret unvanı sahibine tanınan koruma, markalar, endüstriyel tasarımlar, patentlere ilişkin mevzuat ile Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda hak sahibine tanınan koruma ile uyumlu hale getirilmiştir.

Buna göre hak sahibi, ticaret unvanının, ticari dürüstlüğe aykırı biçimde bir başkası tarafından kullanılması hâlinde, bunun tespitini, yasaklanmasını; haksız kullanılan ticaret unvanı tescil edilmişse kanuna uygun bir şekilde değiştirilmesini veya silinmesini, tecavüzün sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılmasını, gereğinde araçların ve ilgili malların imhasını ve zarar varsa, kusurun ağırlığına göre maddi ve manevi tazminat isteyebilecektir.

Maddi tazminat olarak mahkeme, tecavüz sonucunda mütecevizin elde etmesi mümkün görülen menfaatinin karşılığına da hükmedebilecektir. Ayrıca mahkeme, davayı kazanan tarafın istemi üzerine, giderleri aleyhine hüküm verilen kimseye ait olmak üzere, kararın gazete ile yayımlanmasına da karar verebilecektir (TTK m.52).

9. Bileşik faiz uygulamasına ilişkin herhangi bir değişiklik yapılmış mıdır?

6102 sayılı TTK'ya göre bileşik faiz uygulanması, yani işleyen faizin anaparaya eklenerek ortaya çıkan tutarın tamamına tekrar faiz işletilmesi, kural olarak, yasaktır. Ancak bazı istisnai durumlarda bileşik faizin uygulanması

mümkündür. Bu istisnai durumlar 1) cari hesap sözleşmeleri ve 2) ödünç sözleşmeleridir.

Cari hesap sözleşmeleri ve ödünç sözleşmelerinde bileşik faiz uygulanabilmesi için her iki tarafın da tacir ve işin her iki tarafın da ticari işletmesi ile ilgili olması gerekmektedir.

6102 sayılı TTK'nın getirdiği bileşik faiz kurallarına göre tacirlerin ticari işletmeleri ile ilgili bankalardan kullanacakları kredilerde bileşik faiz uygulanması mümkündür. Ancak tacirlerin şahsi ihtiyaçları için kullanacakları kredilerde bileşik faiz uygulanması mümkün değildir.

6102 sayılı TTK'nın getirdiği bileşik faiz kurallarına aykırı olarak işletilen faiz ise, hukuken yok hükmündedir (TTK m.8). Yani kanuna aykırı olarak işletilmiş bileşik faiz ödenmiş olsa bile, geri alınabilecektir.

10. Haksız rekabete ilişkin getirilen önemli değişiklikler nelerdir?

6762 sayılı (eski) TTK'nın aksine 6102 sayılı TTK'da haksız rekabetin tanımlanması yerine, haksız rekabetin amacına ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir. Bu düzenlemeye göre; haksız rekabete ilişkin hükümlerin amacı, bütün katılanların menfaatine, dürüst ve bozulmamış rekabetin sağlanmasıdır. Rakipler arasında veya tedarik edenlerle müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen aldatıcı veya dürüstlük kuralına diğer şekillerdeki aykırı davranışlar ile ticari uygulamalar haksız ve hukuka aykırıdır.

6102 sayılı TTK ile Kanunda sayılan haksız rekabet türleri ve örnekleri arttırılmıştır. Saldırgan satış yöntemleri, sözleşme imzalamak zorunda bırakılma, genel işlem şartları yoluyla haksız rekabete neden olmak gibi yeni haksız rekabet türlerine 6102 sayılı TTK'da yer verilmiştir. Ayrıca basın yoluyla işlenen haksız rekabetin kapsamı genişletilmiştir.

6102 sayılı TTK'da müşteri ve tüketiciler de haksız rekabetin bir parçası olarak görülmüştür. Meslekî ve ekonomik birlikler yanında tüzüklerine göre tüketicilerin ekonomik menfaatlerini koruyan sivil toplum kuruluşlarıyla kamusal nitelikteki kurumlara da haksız rekabet nedeniyle dava açma hakkı verilmiştir.

11. Yeni TTK'ya göre acentenin haklarında herhangi bir değişiklik olmuş mudur?

6102 sayılı (yeni) TTK ile yabancı şirketler adına hareket eden Türkiye'deki acentelerin, ad ve hesabına hareket ettikleri kişilere karşı Türkiye'de açılacak olan davalar sonucunda alınan kararların acentelere uygulanamayacağı hüküm altına alınmıştır.

6762 sayılı (eski) TTK'ya göre, acentenin yetkisiz yaptığı işlerde; müvekkil, icazet vermediğini derhal bildirmedikçe yapılan işlemde sorumlu oluyordu. 6102 sayılı TTK'ya göre ise, müvekkil, icazet verdiğini bildirmezse sorumlu olmayacaktır. Diğer bir ifade ile müvekkilin yetkisiz işlemler açısından sessiz kalması; 6762 sayılı (eski) TTK'ya göre ikrar kabul ediliyordu; 6102 sayılı TTK'ya göre ise, inkâr kabul edilecektir.

6102 sayılı TTK ile acentenin ücret hakları genişletilmiştir. Acente, katkısı bulunan üçüncü kişilerle

yapılan işlemler nedeniyle de ücrete hak kazanacaktır. Ayrıca acente denkleştirme tazminatı isteyebilecektir. Diğer bir ifade ile acente bulduğu yeni müşteriler dolayısıyla acentelik ilişkisinin bitmesinden sonraki katkısı nedeniyle de ücrete hak kazanabilecektir.

Öte yandan sözleşme sonrasına ilişkin acente ile müvekkil arasında bir rekabet yasağı anlaşması varsa, bu süre için eski acenteye uygun bir ücret ödenmesi gerekecektir.

12. Ticaret Sicili ile ilgili ne gibi önemli değişiklikler yapılmıştır?

6762 sayılı (eski) TTK’da açıkça belirtilmemekte iken, 6102 sayılı TTK’da ticaret sicilinin Ticaret Odaları ya da Ticaret ve Sanayi Odaları bünyesinde kurulacak Ticaret Sicil Müdürlükleri tarafından tutulacağı açıkça belirtilmiştir.

6102 sayılı TTK ile ticaret sicili kayıtlarının elektronik ortamda tutulacağı düzenlenmiştir. Ayrıca ticaret sicili kayıtları ile tescil ve ilân edilmesi gereken içeriklerin düzenli olarak depolandığı ve elektronik ortamda sunulabilen merkezi bir ortak elektronik veri tabanının oluşturulacağı hüküm altına alınmıştır.

Ticaret sicilinin tutulması nedeniyle ortaya çıkan sorumluluğunun kime ait olduğuna ilişkin 6762 sayılı (eski) TTK’da açık bir hüküm bulunmamaktaydı. 6102 sayılı TTK’ya göre ise ticaret sicilinin tutulması nedeniyle ortaya çıkan zararlardan ilk derecede devlet ve ilgili oda müteselsilen sorumludur.

Ticaret Sicil Müdürlüğü’nün kurumlar vergisi mükellefi olup da tescil için başvuran mükelleflerin başvuru

evraklarının bir suretini ilgili vergi dairesine intikal ettirmesi gerekir. Böylece bu mükellefler işe başlamayı bildirme yükümlülüklerini yerine getirmiş olurlar.

Tescil edilen kayıt ile ilan edilen durum arasında farklılık bulunması halinde, tescil edilmiş olan gerçek durumu bildikleri ispat edilmediği sürece, üçüncü kişilerin ilan edilen duruma güvenleri korunacaktır (TTK m.37). Bir başka ifadeyle bu durumda, kural olarak, ilan edilen hususlara itibar edilecektir.

13. Şirketlerin internet sitesi açmaları zorunlu mudur?

İnternet sitesi açma zorunluluğu sadece bağımsız denetime tabi olan anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler açısından söz konusudur. Bağımsız denetime tabi olan şirketler Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecektir. Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek olan bu şirketler aynı zamanda internet sitesi açmak ve içeriğini Kanuna uygun bir şekilde oluşturmak zorundadır. Diğer şirketlerin internet sitesi açma zorunluluğu bulunmamaktadır.

İnternet sitesi açma yükümlülüğüne ilişkin düzenleme 01.07.2013 tarihinde yürürlüğe girecektir. İnternet sitesi açma zorunluluğunda olan şirketlerin bu tarihten itibaren üç ay içerisinde internet sitesi açma ve içeriğini kanuna uygun bir şekilde oluşturma zorunluluğu bulunmaktadır. 01.07.2013 tarihinden sonra kurulacak denetime tabi sermaye şirketleri ise kuruluşlarının ticaret siciline tescili tarihinden itibaren üç ay içinde bir internet sitesi açmak ve

bu sitenin belirli bir bölümünü şirketçe kanunen yapılması gereken ilanların yayımlanmasına özgülemek zorundadır.

14. İnternet sitesi açmak zorunda olan şirketlerin internet sitelerinde yer alması gereken bilgiler nelerdir?

İnternet sitelerinde sadece şirketin Kanunen yapmak zorunda olduğu ilanlara yer verilmesi gerekir.

Buna göre internet sitesinde anonim şirketlerde yönetim kurulu başkan ve üyelerinin adları ve soyadları ile taahhüt edilen ve ödenen sermaye miktarı, limited şirketlerde müdürlerin adları ve soyadları ile taahhüt edilen ve ödenen sermaye miktarı, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde yöneticilerin adları ve soyadları ile taahhüt edilen ve ödenen sermaye miktarının yayınlanması zorunludur. Ayrıca şirketin kanunen yapmak zorunda olduğu genel kurul toplantısına davet gibi hususların da internet sitesine konulması gerekmektedir. Bunun dışında kalan bilgilerin internet sitesine konulması zorunlu değildir.

15. Finansal tabloların ilanı zorunlu mu?

6335 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle şirketlerin finansal tablolarının hem ticaret sicilinde ilanına hem de internet sitesine konulmasına ilişkin zorunluluk kaldırılmıştır. Dolayısıyla 6102 sayılı TTK'nın son haline göre; kapalı şirketlerin finansal tablolarının ticaret sicilinde ilan edilmesi ve internet sitesine konulması zorunlu değildir.

Öte yandan halka açık şirketler ile payları borsada işlem gören şirketlerin finansal tablolarının kamuya duyurulmasına ilişkin Sermaye Piyasası mevzuatında çeşitli düzenlemeler bulunmaktadır.

16. 6102 sayılı TTK ile şirketlerin birleşmelerine yönelik olarak ne tür değişiklikler getirilmektedir?

Birleşme sadece ticaret şirketleri arasında söz konusu olur. Ticaret şirketleri kollektif, komandit, anonim ve limited şirketler ile kooperatiflerdir. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre sermaye şirketleri (anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler), sermaye şirketleriyle ve kooperatiflerle hatta devralan şirket olmaları kaydıyla kollektif ve komandit şirketlerle dahi birleşebilirler. Şahıs şirketleri de (kollektif ve adi komandit şirketler) şahıs şirketleriyle ve devrolunan şirket olmaları kaydıyla kooperatiflerle ve sermaye şirketleriyle birleşebilirler (TTK m.137/1, 2). Bu düzenlemeye göre anonim şirketler artık sadece bir başka anonim şirketle veya paylı komandit şirketle değil limited şirketlerle ve şahıs şirketleriyle de birleşebileceklerdir.

17. Bir şirketin türünü bir başka şirkete dönüştürebilmesi için gerçekleşmesi gereken şartlar nelerdir?

Sermaye şirketleri başka tür bir sermaye şirketine veya kooperatife dönüşebilirler. Buna karşılık sermaye şirketlerinin türlerini şahıs şirketlerine değiştirilmeleri mümkün değildir. Kollektif ve komandit şirketler ise

birbirlerinin türüne dönüşebilecekleri gibi bir sermaye şirketine veya kooperatife de dönüşebilirler. Ancak kollektif şirketin komandit şirkete dönüşebilmesi için kollektif şirkete bir komanditerin girmesi veya bir ortağın komanditer olması gerekir. Komandit şirketin de kollektif şirkete dönüşmesi için tüm komanditerlerin şirketten çıkması veya tüm komanditerlerin komandite olması gerekir. Kooperatifler ise sadece bir sermaye şirketine dönüşebilirler (TTK m. 181).

18. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu şirketler topluluğuna ilişkin düzenlemelere yer vermiş midir?

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda şirketler topluluğuna ilişkin düzenlemelere de yer verilmiştir. Bir ticaret şirketinin diğer bir ticaret şirketini bu şirketin oy haklarının çoğunluğa sahip olarak veya diğer hâkimiyet araçlarıyla kontrol etmesi durumunda şirketler topluluğundan söz edilir. Bu şekilde üzerinde hâkimiyet kurulan şirkete bağlı şirket, hâkimiyet kuran şirkete ise hâkim şirket denir. Şirketler topluluğu 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda m. 195 vd'da düzenlenmiştir.

19. Tek kişilik şirket kurulması veya mevcut şirketlerin tek kişilik şirkete dönüşmeleri mümkün müdür?

Anonim ve limited şirketlerin tek kişiyle kurulabilmeleri mümkündür (TTK m. 338, 573). Aynı şekilde mevcut anonim ve limited şirketler de tek kişilik şirket haline gelebilirler. Buna karşılık kollektif ve

komandit şirketlerin tek kişiyle kurulması veya sonradan tek kişilik şirket haline dönüşmeleri mümkün değildir.

Anonim ve limited şirketlerin tek ortaklı hale geldiği durumlarda şeffaflığın sağlanması amacıyla ticaret siciline bildirimde bulunulması gerekir.

20. Ticaret şirketleri şirket sözleşmesinde yer almayan bir konuda faaliyet gösterebilirler mi?

Ticaret şirketleri bütün haklardan yararlanabilir ve borçları üstlenebilirler (TMK m. 48). Bu açıdan yapılan işlemin ticaret şirketinin işletme konusu içerisinde yer alması önem taşımaz. Bir başka ifadeyle ticaret şirketlerinin işletme konusu içerisinde yer almayan işlemleri yapma konusunda da ehliyetleri vardır (Bu konuda kanunda belirtilen istisnalar saklıdır (TTK m. 125)). Bu düzenleme çerçevesinde artık ticaret şirketleri şirket sözleşmesinde yer almayan konularda da faaliyette bulunabileceklerdir. Ancak bu durum şirketin faaliyet konularının esas sözleşmede belirtilmeyeceği anlamına gelmemektedir.

21. Anonim ve limited şirketlerde asgari sermaye ve sermaye taahhütlerinin yerine getirilme şartları konusunda bir değişiklik yapıldı mı?

Anonim şirketlerin asgari sermaye miktarı konusunda bir değişiklik yapılmamıştır. Anonim şirketlerin asgari sermaye miktarı 50.000 TL'dir. Buna karşılık limited şirketlerin asgari sermaye miktarı 5.000 TL'den

10.000TL'ye çıkartılmıştır. Limited şirketlerin sermayelerini 14.02.2014 tarihine kadar 10.000 TL'ye çıkartmaları gerekir (Uygulama Kanunu m.20).

Anonim ve limited şirketlerde sermaye taahhütlerinin yerine getirilmesi konusunda önemli değişikliklere yer verilmiştir. Bu şirketlere para (nakdi sermaye) ve para dışında kalan değerler (ayni sermaye) sermaye olarak getirilebilir. Ancak nakdi sermaye taahhütlerinin %25'inin tescilden önce kurulmakta olan şirket adına açılacak bir banka hesabına yatırılması zorunludur. Nakdi sermaye taahhütlerinin geriye kalan kısmının ise tescilden itibaren en geç 24 ay içerisinde ödenmesi gerekir.

22. Genel kurul toplantılarına kimler katılabilir?

Yeni TTK'ya göre murahhas üyeler ile en az bir yönetim kurulu üyesinin, genel kurul toplantısında hazır bulunması zorunludur. Denetçiler de kendilerini ilgilendiren konularda genel kurulda hazır bulunur. Ortak olmayan yönetim kurulu üyeleri de genel kurula katılabilir. Ortak olmasalar bile hem yönetim kurulu üyeleri hem de denetçiler genel kurulda görüş bildirebilirler (TTK m.407).

Pay sahipleri ise (ıplak pay, nama yazılı pay senedi ve borsada işlem gören pay sahipleri) kimliklerini göstererek ya da (hamiline yazılı pay senedi sahipleri) giriş kartı olarak genel kurul toplantısına katılabilirler. Hamiline yazılı pay senedi sahipleri genel kurul toplantısından en geç bir gün önce alacakları giriş kartı ile genel kurul toplantısına katılabilirler. Dolayısıyla 6762 sayılı (eski) TTK'nın aksine genel kurul toplantısından bir hafta önce pay senetlerini şirkete tevdi etmelerine gerek yoktur. Söz konusu bir

günlük süreden sonra hamiline yazılı pay senedi devraldığını ispat eden pay sahipleri de genel kurul toplantısına katılabilir (TTK m.415).

23. Anonim şirket genel kurul toplantılarına bakanlık temsilcisinin (hükümet komiserinin) katılması gerekiyor mu?

TTK m.333 gereğince şirketin kuruluşunda Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan izin almaları gereken anonim şirketlerin genel kurul toplantılarına Bakanlık temsilcisinin de katılması gerekir. Diğer şirketlerde bakanlık temsilcilerinin hangi durumlarda bulundurulacağı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından çıkartılacak bir yönetmelikle düzenlenecektir.

24. Genel kurul toplantılarının yapılmasına ilişkin getirilen yenilikler nelerdir?

Görev süresi dolmuş olsa bile yönetim kurulu, genel kurul toplantıya çağırabilir (TTK m.410).

Genel kurul toplantıları elektronik ortamda yapılabilir⁴.

Genel kurul toplantısı, genel kurul tarafından seçilen pay sahibi olması zorunlu olmayan başkan tarafından iç yönergeye göre yönetilmek zorundadır.

İç yönerge; (TTK m.419)

1) Yönetim kurulu tarafından hazırlanır

⁴ Ayrıntılı bilgi için Bkz. Soru 33.

- 2) Genel kurulun çalışma esas ve usullerini içerir
- 3) Asgari unsurları Bakanlık tarafından belirlenir
- 4) Genel kurulun onayı ile yürürlüğe girer
- 5) Tescil ve ilan edilir.

Dolayısıyla anonim ve limited şirketlerin, yapacakları ilk genel kurula kadar söz konusu iç yönergeyi hazırlamaları ve bu yönerge genel kurulun onayı ile yürürlüğe girdiği için ilk genel kurul toplantısında ilk madde olarak bu yönergeyi görüşmeleri gerekmektedir.

25. Genel kurulda karar alınmasına ilişkin yapılan değişiklikler nelerdir?

Tek kişilik şirketlerde şirketin tek ortağı genel kurulun bütün yetkilerine sahiptir. Ancak tek kişilik şirketlerde genel kurul kararlarının geçerlilik kazanabilmesi için yazılı olmaları gerekmektedir (TTK m.408/3).

Yönetim kurulu üyeleri, görev süreleri dolmamış bile olsa, her genel kurul toplantısında görevden alınabilmekte ve yerlerine yenileri seçilebilmektedir. Hatta haklı bir sebebin varlığı halinde olağanüstü genel kurul toplantısında bile yönetim kurulu üyeleri görevden alınabilmektedir (TTK m.413/3, m.409/1, m.364/1).

Genel kurulda karar alınmasına ilişkin toplantı ve karar nisapları genel itibariyle aşağıdaki gibidir.

6762 sayılı ETK	İlk Toplantı	Karar	2. Toplantı	Karar
Genel Kural	1/4	Çoğunluk	Nisap Yok	Çoğunluk
Sözleşme Değişikliği Birleşme Kararı	1/2	Çoğunluk	1/3	Çoğunluk
Ek ve İkincil yükümlülükler konulması Merkezin Yurt Dışına taşınması	%100	%100	%100	%100
Tür Değişikliği Konu değişikliği Fesih kararı	2/3	Çoğunluk	1/2	Çoğunluk

6102 sayılı YTK	İlk Toplantı	Karar	2. Toplantı	Karar
Genel Kural (Fesih Kararı YTK m.546)	1/4	Çoğunluk	Nisap Yok	Çoğunluk
Sözleşme Değişikliği	1/2	Çoğunluk	1/3	Çoğunluk
Ek ve İkincil yükümlülükler konulması Merkezin Yurt Dışına taşınması	%100	%100	%100	%100
İşletme konusunun tamamen değiştirilmesi İmtiyazlı pay oluşturulması Nama yazılı payların devrinin sınırlandırılması	%75	%75	%75	%75

26. Yönetim kurulun konumu ile ilgili yapılan değişiklikler nelerdir?

6102 sayılı TTK ile yönetim kurulun anonim şirketteki konumu ve yetkisi, genel kurula karşı güçlendirilmiştir.

Yönetim kurulu, Kanun ve esas sözleşme ile açıkça genel kurulun yetkisine bırakılmış alanlar dışında, şirketin işletme konusunu gerçekleştirmek için her türlü iş ve işlem hakkında karar almaya yetkili kılınmıştır (TTK m.374). Dolayısıyla anonim şirket hakkında karar alma açısından yönetim kurulunun yetkisi asıldır.

Yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri tek tek Kanunda sayılmıştır (TTK m.375).

Ticari mümessil (temsilci) ve ticari vekil atama yetkisi münhasıran yönetim kuruluna verilmiştir (TTK m.368).

27. Anonim şirketlerde yönetim kurulu üyeliği için gereken şartlar nelerdir?

Anonim şirketlerde yönetim kurulunun tek kişiden oluşabilmesi mümkündür (TTK m. 359). Yönetim kurulu üyeleri pay sahipleri arasından seçilebileceği gibi pay sahibi olmayan kişilerin de yönetim kurulu üyesi seçilebilmesi mümkündür. Yönetim kurulu üyelerinin fiil ehliyetine sahip olması (ayırt etme gücüne sahip olması, ergin olması, kısıtlı olmaması) ve seçilme engellerinin bulunmaması gerekir.

Hem gerçek kişiler hem de tüzel kişiler yönetim kurulu üyesi olabilir. Yönetim kurulu üyelerinin yükseköğrenim görmüş olmaları zorunlu değildir. Aynı şekilde yönetim kurulu üyelerinin Türk vatandaşı olması ve Türkiye’de ikamet etmeleri de gerekmemektedir.

28. Yönetim kurulunun toplantı yapmasına ve karar alınmasına ilişkin yapılan değişiklikler nelerdir?

6762 sayılı (eski) TTK’ya göre; yönetim kurulunun toplantı yapabilmesi için üye tam sayısının yarısından bir fazlasının toplantıda hazır bulunması gerekmektedir. 6102 sayılı TTK’ya göre ise yönetim kurulunun toplantı yapabilmesi için yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunun toplantıda hazır bulunması yeterli görülmüştür. Dolayısıyla 5 kişilik yönetim kurulu 3 kişi ile toplantı yapıp, toplantıya

katılanların çoğunluğu olan 2 kişi ile karar alabilecektir. Eski düzenlemeye göre ise 5 kişilik bir yönetim kurulu ancak $(5/2=2,5; 2,5+1=3,5)$ 4 kişi ile toplantı yapıp, toplantıya katılanların çoğunluğu olan 3 kişi ile karar alabiliyordu.

Esas sözleşmede düzenlenmiş olması şartıyla, yönetim kurulu toplantılarının tamamen elektronik ortamda yapılabilmesine imkan tanınmıştır⁵.

6102 sayılı TTK'ya göre yönetim kurulu toplantı yapmadan da karar alabilmektedir. Buna göre yönetim kurulu üyelerinden birinin yaptığı karar şeklindeki yazılı öneriye diğer yönetim kurulu üyelerinin elden dolaştırma yöntemiyle imza atması şeklinde de karar alınabilmektedir. Ancak bu önerinin tüm yönetim kurulu üyelerine yapılmış olması ve üye tam sayısının çoğunluğunun yazılı onayı gerekmektedir (TTK m.390).

29. Yönetim Kurulu üyelerinin haklarına ilişkin yapılan değişiklikler nelerdir?

Yönetim kurulu üyelerine esas sözleşmeyle veya genel kurul kararıyla belirlenmek şartıyla; huzur hakkı, ücret, ikramiye ve yıllık kardan pay ödenebileceği Kanun'da açıkça düzenlenmiştir (TTK m.394 – m.339/2-f).

Yönetim kurulu üyelerinin bilgi alma hakkı genişletilmiştir. Bu çerçevede her yönetim kurulu üyesinin şirketin tüm iş ve işlemleri hakkında bilgi isteyebileceği,

⁵ Ayrıntılı bilgi için bkz. Soru 33.

soru sorabileceği, inceleme yapabileceği düzenlenmiştir (TTK m.392). Yönetim kurulu üyelerinin bilgi alma hakkının kısıtlanması ve kaldırılması yasaklanmıştır; yönetim kurulu üyelerinin bilgi alma ve inceleme haklarının esas sözleşmeyle ve yönetim kurulu kararıyla genişletilmesi ise mümkün hale getirilmiştir.

Bir genel kurulda yönetim kurulu lehine verilen ibra kararının, daha sonraki bir genel kurul kararı ile kaldırılamayacağı hüküm altına alınmıştır (TTK m.558). Bu şekilde ibra edilen yönetim kurulu üyelerinin daha sonra istenmeyen durumlarla karşı karşıya gelmesinin önüne geçilmiştir.

30. Yönetim kurulunun yetkilerini devretmesi ya da üyeler arasında paylaşması mümkün müdür?

6102 sayılı TTK, yönetim kurulu yetkilerinin devri ve paylaşımı konusunda yönetim yetkisi ve temsil yetkisi açısından farklı düzenlemeler getirmiştir.

Yönetim kurulunun yetkilerinden yönetim yetkisinin kısmen veya tamamen bir veya birkaç üyeye ya da üçüncü kişilere devri mümkündür (TTK m.367).

Yönetim yetkisi;

- 1) Esas sözleşmeye konulacak bir hüküm ve
- 2) Yönetim kurulunun düzenleyeceği bir iç yönergeye göre, kısmen veya tamamen bir veya birkaç yönetim kurulu üyesine veya yönetim kurulu üyesi olmayan üçüncü kişilere devredilebilir.

Yönetim kurulunun yetkilerinden temsil yetkisi ise; bir veya daha fazla murahhas üyeye veya müdür olarak

üçüncü kişilere devredebilir. Ancak en az bir yönetim kurulu üyesinin temsil yetkisini haiz olması şarttır (TTK m.370/2).

31. Yönetim kurulunun sorumluluğu ne şekilde düzenlenmiştir?

6102 sayılı TTK'ya göre yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişiler, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmek yükümlülüğü altındadırlar (TTK m.369). Bu çerçevede yöneticiler bütün kriz ve pazar şartlarını değerlendirmeli, değişiklikleri en kısa sürede tespit etmeli ve gerekli tedbirleri almalıdır.

Kurucular, yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler ve tasfiye memurları, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde ise, hem şirkete hem pay sahiplerine hem de şirket alacaklılarına karşı verdikleri zarardan sorumludurlar. Dolayısıyla 6102 sayılı TTK yönetim kurulu üyeleri açısından bir kusur sorumluluğu getirmektedir. Bu çerçevede yönetim kurulu üyesinin yükümlülüklerini kusurlu olarak yerine getirmediğini iddia eden kişi bu kusuru ispat etmek zorundadır.

6102 sayılı TTK'nın ilk halinde ise yönetim kurulu üyesinin sorumluluktan kurtulmak için kendisinin kusursuz olduğunu ispat etmesi gerekmekteydi. Dolayısıyla 6335 sayılı Kanun ile yapılan değişikliklerle yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğu hafifletilmiştir.

Şirketin iflası hâlinde, yönetim kurulu üyeleri şirket alacaklılarına karşı, iflasın açılmasından önceki son üç yıl içinde kazanç payı veya başka bir ad altında hizmetlerine karşılık olarak aldıkları ve fakat uygun ücreti aşan ve bilanço, uygun bir ücret miktarına göre tedbirli bir tarzda düzenlenmiş olsaydı ödenmemesi gereken paraları geri vermekle yükümlüdürler (TTK m.513).

32. Yönetim kurulunun yetkilerini devretmesi halinde yönetim kurulu üyeleri sorumluluktan kurtulur mu?

6102 sayılı TTK'ya göre; Kanun'dan veya esas sözleşmeden doğan bir görevi veya yetkiyi, kanuna dayanarak, başkasına devreden organlar veya kişiler, bu görev ve yetkileri devralan kişilerin seçiminde makul derecede özen göstermediklerinin ispat edilmesi hâli hariç, bu kişilerin fiil ve kararlarından sorumlu olmazlar (TTK m.553/2).

Dolayısıyla yönetim kurulunun yetkilerini devretmesi halinde yönetim kurulu üyelerinin sorumluluktan kurtulması mümkündür. Ancak yönetim kurulu üyelerinin sorumluluktan kurtulabilmeleri için yetkilerini devrettikleri kişilerin seçiminde makul derecede özen göstermeleri gerekmektedir. Diğer bir ifade ile yönetim kurulu üyeleri, yetkilerini, profesyonel kişilere ya da ilgili görev veya işin altından kalkabilecek donanıma sahip kişilere devretmelidirler.

33. Elektronik ortamda genel kurul ve yönetim kurulu toplantısı yapılması mümkün müdür?

Şirket sözleşmesinde veya esas sözleşmede hüküm bulunmak şartıyla sermaye şirketlerinde (anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler) yönetim kurulu ve müdürler kurulu toplantıları elektronik ortamda yapılabilir (TTK m.1527). Bu toplantılar tamamen elektronik ortamda yapılabileceği gibi bazı üyelerin bizzat bulunduğu toplantıya bir kısım üyelerin elektronik ortamda katılması da mümkündür. Elektronik ortamda yapılan toplantılarda da Kanun'da veya şirket sözleşmesinde öngörülen toplantı ve karar nisapları uygulanır.

Ticaret şirketlerinin şirket sözleşmelerinde veya esas sözleşmelerinde öngörülme şartıyla genel kurul ve ortaklar kurulu toplantılarının da elektronik ortamda yapılabilmesi mümkündür. Bu durumda toplantıya elektronik ortamda katılma fiziki katılımın bütün hukukî sonuçlarını doğurur. Ancak elektronik ortamda toplantı yapılabilmesi için ticaret şirketlerinin buna ilişkin alt yapıyı oluşturmaları ayrıca bu konuda Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından bir takım düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

34. Anonim ve limited şirketlerde ortakların şirkete borçlanabilmesi mümkün müdür?

Pay sahiplerinin şirkete borçlanmalarını tamamen yasaklamamış, şirkete borçlanma belirli şartlara tabi

tutmuştur (TTK m.358). Buna göre pay sahiplerinin şirkete borçlanabilmeleri için;

- sermaye taahhütlerinden doğan vadesi gelmiş borçlarını ifa etmeleri ve

- şirketin serbest yedek akçelerle birlikte kârının geçmiş yıl zararlarını karşılayacak düzeyde olması gerekmektedir.

Bu şartların sağlanması halinde ortakların şirkete borçlanmaları mümkündür. Kanun'da belirtilen şartlar gerçekleşmemesine rağmen şirketten ortağa borç verilmesi halinde ortağa borç verenler 300 günden az olmamak üzere adli para cezasıyla cezalandırılırlar. Bu durumda borç alan ortağa ise, herhangi bir ceza öngörülmemiştir.

Anonim ve limited şirketlerde ortakların şirkete borçlanabilmesi açısından yukarıda yer verilen kurallar, 01.07.2012 tarihinden sonra yapılan işlemler açısından geçerlidir.

35. Yönetim kurulu üyelerinin, müdürlerin ve bu kişilerin yakınlarının şirkete borçlanabilmesi mümkün müdür?

Pay sahibi olmayan yönetim kurulu üyelerinin, müdürlerin ve bu kişilerin TTK m. 393'de belirtilen yakınlarının (eşi, alt ve üst soyu, üçüncü dereceye kadar (üçüncü derece dahil) kan ve kayın hısımları) şirkete nakit olarak borçlanmaları yasaklanmıştır. Aynı şekilde şirketin bu kişiler için kefalet, garanti ve teminat vermesi, sorumluluk yüklenmesi veya bunların borçlarını devralması mümkün değildir (TTK m. 395/2).

Şirkete borçlanmaya ilişkin bu kurallara uygun davranılmaması halinde şirket alacaklıları şirkete borçlanılan tutar için bu kişileri şirket borçları için doğrudan takip edebilirler. Ayrıca Kanuna aykırı olarak şirkete borçlanan kişiler 300 günden az olmamak üzere adli para cezasıyla cezalandırılırlar.

36. Anonim şirketlerin hisse senedi bastırmaları zorunlu mu?

Anonim şirketler nama ve hamiline yazılı olmak üzere iki çeşit pay çıkartabilirler. Hamiline yazılı payların bedellerinin tamamen ödenmiş olması gerekir. Aksi halde hamiline yazılı pay çıkartılamaz.

Payları borsada işlem görmeyen halka açık anonim şirketlerde hem nama hem de hamiline yazılı paylar için hisse senedi çıkartılması zorunludur. Halka açık olmayan anonim şirketlerde ise payların hamiline yazılı olduğu durumlarda hisse senedi çıkartılması gerekir. Paylar hamiline yazılı ise yönetim kurulu, pay bedelinin tamamının ödenmesi tarihinden itibaren üç ay içinde hisse senetlerini bastırıp pay sahiplerine dağıtır. Buna karşılık nama yazılı paylar için hisse senedi çıkartılması zorunlu değildir. Ancak azınlığın talepte bulunması halinde nama yazılı paylar için de hisse senedi çıkartılması gerekir (TTK m. 486).

37. Limited şirketlerde sermaye payının devri için gereken şartlar nelerdir?

Limited şirketlerde esas sermaye payının devredilebilmesi için (TTK m.595);

- Taraflar arasında yazılı bir devir sözleşmesinin yapılması
- Sözleşmenin taraflarca imzalanması ve imzaların noter tarafından onaylanması
- Esas sermaye payının devrinin şirkete bildirilmesi
- Şirketin esas sermaye payının devrine onay vermesi gerekir.

Payın devri için genel kurulda aranan nisap; 6762 sayılı (eski) TTK'da sermayenin ve ortak sayısının ayrı ayrı 3/4'ü iken, 6102 sayılı (yeni) TTK'da sermayenin yarısından fazlasının olumlu oyu yeterli görülmüştür.

38. Anonim ve limited şirketlerde ortaklara kâr payı avansı ödenmesi mümkün müdür?

Bir anonim şirketin kâr dağıtılabilmesi için öncelikli olarak şirketin kâr etmiş olması, kanunen ayrılması gereken yedek akçelerin ayrılması ve genel kurulun kâr dağıtımına karar vermesi gerekir. Kâr payı, ancak net dönem kârından ve serbest yedek akçelerden dağıtılabilir.

Halka açık anonim şirketlerde, ortaklara, faaliyet dönemi sonundaki kar dağıtımını beklemeden (kar payı avansı adı altında ve ileride alacakları kâr payına mahsuben) ödeme yapılması mümkündür. 6102 sayılı TTK'ya göre de hem (halka açık olmayan) anonim şirketlerde hem de limited şirketlerde ortaklara kar payı

avansı ödenmesi mümkündür (TTK m.509/3). Ancak kâr payı avansına ilişkin esaslar henüz belirgin olmayıp, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından çıkartılacak bir tebliğle düzenlenecektir.

39. Haklı sebeplerin bulunması halinde anonim ve limited şirketlerin feshi talep edilebilir mi?

Haklı sebeplerin bulunması halinde hem anonim şirketlerde hem de limited şirketlerde azınlık pay sahipleri mahkemeye başvurarak şirketin feshini talep edebilir (TTK m.531, 636/3).

Buna göre;

- şirketin kötü yönetilmesi,
 - pay sahipleri arasında anlaşma ve uzlaşma imkânsızlığı,
 - şirketin amacına hizmet etmemesi,
 - pay sahiplerinin keyfi ve haksız bir şekilde farklı muameleye tâbi tutulmaları,
 - kâr dağıtılmayarak pay sahiplerinin açlığa mahkûm edilmesi,
 - şirket imkânlarının çoğunluk pay sahiplerine tahsisi,
 - şirket varlıklarının yanlış kullanılması veya israf edilmesi,
 - genel kurul veya yönetim kurulunun kilitlemesi
- şirketin feshi açısından haklı sebep olarak kabul edilebilir.

Azınlık pay sahiplerinin anonim şirketin haklı sebeple feshedilmesi talebiyle mahkemeye başvurması halinde mahkeme anonim şirketin feshine karar verebileceği gibi aralarında davacı pay sahiplerinin ortaklıktan çıkarılmalarının da bulunduğu duruma uygun düşen başka çözüm yollarına da karar verebilir.

40. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu halka açılma konusunda hangi düzenlemelere yer vermiştir? (Anonim şirketlerde payların kuruluşta sonra halka arz edilmesi mümkün müdür?)

6102 sayılı TTK'da anonim şirketlerin tedrici kuruluşuna yer verilmemiştir. Bunun yerine payların kuruluşta sonra halka arz edilmesine ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

TTK m.346'ya göre anonim şirket esas sözleşmesinde kurucular tarafından taahhüt edilen payların bir kısmının şirketin tescilinden itibaren en geç iki ay içerisinde halka arz edileceğine ilişkin bir düzenlemeye yer verilebilir. Bu durumda söz konusu payların tescilden önce ödenmesi gereken asgari %25'lik kısmı tescilden önce ödenmez. Bu şekilde taahhüt edilen payların bedellerinin tamamı halka arz aşamasında satış hâsılatından ödenir. Halka arz sırasında payların nominal değer üzerinden satılması durumunda elde edilen fazlalık bu payları taahhüt eden kişilere ödenir.

TTK m.346'ya göre yapılacak olan halka arz tamamen Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir. Bu yolla sadece nakit karşılığı çıkarılan paylar halka arz edilebilir. Halka arz edilip de süresinde satılmayan payların bedellerinin tamamı, süresinde halka arz edilmeyen payların ise %25'i bu payları taahhüt etmiş kişiler tarafından iki aylık süreyi izleyen üç gün içinde ödenir. Anonim şirketin bu konudaki tazminat hakları saklıdır.

41. Anonim ve limited şirketlerde pay sahiplerine sermaye koyma borcu dışında başka yükümlülükler verilebilir mi?

Anonim şirketlerde pay sahipleri sermaye koyma borcunun dışında konusu para olmayan bir takım edimleri yerine getirmekle de yükümlü kılınabilirler. İkincil (tali, ek) yükümlülükler olarak ifade edilen bu yükümlüklerin en önemli özellikleri sermaye koyma borcundan bağımsız olmaları, konularının para olmaması ve belirli zamanlarda tekrarlanmalarıdır (TTK m.480/4).

Limited şirketlerde ortaklara esas sermaye payını ifa etmenin dışında ek ödeme yapma yükümlülüğü de getirilebilir. Ek ödeme yükümlülükleri ancak şirket sözleşmesiyle düzenlenebilir.

Ek ödeme yükümlülüğünün söz konusu olabilmesi için;

- 1) Şirket esas sermayesi ile yedek akçeler toplamının şirketin zararını karşılayamaması,
- 2) Şirketin ek ödemeler olmaksızın işlerine gereği gibi devamının mümkün olmaması,
- 3) Şirket sözleşmesinde tanımlanan ve özkaynak ihtiyacı doğuran diğer bir halin gerçekleşmiş olması gerekir.

Limited şirketlerde ortaklara esas sermaye payını yerine getirme ve ek ödeme yükümlülüğü dışında konusu para olmayan bir takım yükümlülükler de verilebilir. Bu tür yükümlülükler yan edim yükümlülüğü olarak adlandırılmaktadır. Yan edim yükümlülüklerinin de mutlaka şirket sözleşmesinde yer alması zorunludur.

42. Anonim şirketlerin kendi paylarını iktisap etmeleri mümkün müdür?

Anonim şirketlerin kendi paylarını iktisap etmelerine ilişkin olarak bazı sınırlamalar getirilmiştir. Anonim şirketler ancak belirli şartların gerçekleşmesi halinde kendi paylarını iktisap edebilirler. Anonim şirketlerin kendi paylarını iktisap etmeleri bazı durumlarda bir ihtiyaçtan bazı durumlarda ise bir zorunluluktan kaynaklanır. Anonim şirketlerin kural olarak esas veya çıkarılmış sermayelerinin %10'una kadar kendi paylarını iktisap etmeleri mümkündür (TTK m.379).

43. Halka açık olmayan anonim şirketlerin kayıtlı sermaye sistemine geçebilmeleri mümkün müdür?

Kayıtlı sermaye sistemi sadece anonim şirketler açısından öngörölmüş bir sermaye sistemidir. Hem halka açık anonim şirketler hem de halka açık olmayan (kapalı) anonim şirketler kayıtlı sermaye sistemini benimseyebilirler. Kayıtlı sermaye sisteminin benimsenmesi halinde anonim şirket yönetim kurulu Türk Ticaret Kanunu'ndaki sermayenin artırılmasına ilişkin hükümlerine tabi olmaksızın kendisine verilen yetki çerçevesinde şirket sermayesini artırabilmektedir. Halka açık olmayan anonim şirketlerin kayıtlı sermaye sistemine geçişleri konusunda Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yetkilidir. Bu şirketlerin kayıtlı sermaye sistemine geçişleri Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre gerçekleştirilir. Kayıtlı sermaye sistemini benimsemiş halka açık olmayan (kapalı) anonim şirketlerde asgari sermaye miktarı 100.000 TL'dir (TTK m. 332).

44. Ortaklıktan çıkarılma konusunda anonim ve limited şirketler açısından getirilen yenilikler nelerdir?

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre pay sahiplerinin aşağıda belirtilen durumlarda ortaklıktan çıkarılması mümkündür.

1) Bir şirketin sermaye ve oy hakkının %90'ının ele geçirilmesi sonrasında azınlık pay sahiplerinin şirketin işleyişini engellemesi, dürüstlük kuralına aykırı davranması vb. şekillerde hareket etmesi halinde hakim şirket mahkemeye başvurarak azlık paylarını satın alabilir. Mahkemenin hâkim şirketin talebini kabul etmesi, azlık pay sahiplerinin ortaklıktan çıkarılması anlamına gelir (TTK m.208).

2) Ortaklıktan çıkarılmanın söz konusu olabileceği diğer bir durum da şirketin bir başka şirketle birleşmesi halinde söz konusu olabilir. TTK m. 141'e göre birleşme sözleşmesiyle şirket ortaklarına devralan şirkette pay ve ortaklık haklarının iktisabı ile şirketten çıkma arasında bir seçim yapma hakkı tanınabileceği gibi pay sahiplerinin ortaklıktan çıkarılmalarına da karar verilebilir.

3) Türk Ticaret Kanunu'ndaki ortaklıktan çıkarılmaya ilişkin son düzenleme anonim ve limited şirketin haklı sebeple feshinin talep edilmesi halinde söz konusu olur (TTK m.531, 636/3). Azınlık pay sahiplerinin şirketin haklı sebeple feshedilmesi talebiyle mahkemeye başvurması halinde mahkeme anonim şirketin feshine karar verebileceği gibi aralarında davacı pay sahiplerinin ortaklıktan çıkarılmalarının da bulunduğu duruma uygun düşen başka çözüm yollarına da karar verebilir.

Mahkemenin ortaklıktan çıkarılmaya karar vermesi halinde pay sahipliği sıfatı da sona erer.

45. Limited şirketlerde pay defteri tutulması zorunlu mudur?

Limited şirketlerde de anonim şirketlerde olduğu gibi pay defteri tutulması zorunludur. Pay defterine ortakların, adları, adresleri, her ortağın sahip olduğu esas sermaye payının sayısı, esas sermaye paylarının devirleri ve geçişleri, itibarî değerleri, grupları ve esas sermaye payları üzerindeki intifa ve rehin hakları, sahiplerinin adları ve adresleri yazılır. Ortaklar pay defterini inceleyebilir (TTK m. 594).

Yapılan düzenleme ile limited şirketlerin her takvim yılı başında ticaret siciline, ortakların ad ve soyadlarını, her ortağın koymayı taahhüt ettiği sermaye miktarını ve buna mahsuben ödediği kısmı gösterir ve müdürler tarafından imzalanmış bir liste verilmesi ve son listenin tevdi tarihinden itibaren her hangi bir değişiklik olmamışsa liste verilmesi yerine bir değişiklik olmadığının dilekçe ile bildirilmesi ile ilgili hükümler kaldırılmıştır.

46. Limited şirketlerin hisse senedi çıkartabilmesi mümkün müdür?

Limited şirketlerin nama yazılı hisse senedi çıkartabilmeleri mümkündür (TTK m. 593/2). Ancak limited şirketler tarafından çıkartılan hisse senetlerinin kıymetli evrak niteliği bulunmamaktadır. Bu sebeple anonim

şirketlerin aksine limited şirket hisse senetlerinin devriyle esas sermaye payının devredilmesi mümkün değildir. Esas sermaye payının devri için Kanun'da öngörülen işlemlerin yerine getirilmesi gerekmektedir.

47. 6102 sayılı (yeni) TTK şirketlerin denetimi konusunda nasıl bir sistem getiriyor?

6102 sayılı (yeni) TTK'da sermaye şirketlerin denetimi ile ilgili olarak yeni ve önemli düzenlemeler getirilmiştir. 6762 sayılı (eski) TTK döneminde sermaye şirketlerinin bir organı olan denetçi(ler) anlayışından vazgeçilerek bağımsız dış denetim anlayışına geçilmiştir. Bağımsız dış denetçi, özel denetçi ve işlem denetçisi olarak ayrıştırılan denetim müessesesi 6335 sayılı Kanun ile değiştirilmiş ve işlem denetçiliği tamamen kaldırılmıştır.

Hangi şirketlerin dış denetime tabi olacağı Bakanlar Kurulunca belirlenecektir. Bakanlar Kurulunun belirleyeceği şirketlerin ve şirketler topluluğunun finansal tabloları denetçi tarafından Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nca yayımlanan uluslararası denetim standartlarıyla uyumlu Türkiye Denetim Standartlarına göre denetlenecektir. Yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgilerin, denetlenen finansal tablolar ile tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığı da denetim kapsamı içindedir.

Denetime tabi olduğu halde denetlettilmemiş finansal tablolar ile yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu düzenlenmemiş hükmünde sayılacaktır.

Ayrıca, denetçi; esasları Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulunca belirlenen, yönetim kurulunun şirketi tehdit eden veya edebilecek nitelikteki riskleri zamanında teşhis edebilmek için yaptığı çalışmaları bir rapor hazırlayarak denetim raporu ile birlikte sunacaktır.

48. Denetçinin sorumlulukları nelerdir?

Şirketin ve şirketler topluluğunun yılsonu ve konsolide finansal tablolarını, raporlarını, hesaplarını denetleyen denetçi ve özel denetçiler; kanuni görevlerinin yerine getirilmesinde kusurlu hareket ettikleri takdirde, hem şirkete hem de pay sahipleri ile şirket alacaklarına karşı verdikleri zarar dolayısıyla sorumlu olacaklardır.

Denetçinin yaptığı denetimi; Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun belirlediği esaslar bağlamında denetçilik mesleğinin gerekleriyle etik kurallarına uygun bir şekilde ve özenle gerçekleştirme yükümlülüğü bulunmaktadır.

Denetçi ve özel denetçi, bunların yardımcıları ile denetleme yapmasına yardımcı olan temsilcileri, denetimi dürüst ve tarafsız bir şekilde yapmak ve sır saklamakla yükümlüdür. Faaliyetleri sırasında öğrendikleri, denetleme ile ilgili olan iş ve işletme sırlarını izinsiz olarak kullanamazlar. Kasten veya ihmal ile yükümlerini ihlal edenler şirkete ve zarar verdikleri takdirde bağlı şirketlere karşı sorumludurlar.

Bağımsız denetim şirketlerinde sır saklama yükümü bu kurumun yönetim kurulunu ve üyelerini ve çalışanlarını da kapsar. Bu hükümlerden doğan tazmin yükümü sözleşme ile ne kaldırılabilir ne de daraltılabilir.

49. Dış denetim kapsamı dışında kalan şirketler açısından denetim yaptırılması zorunlu mudur?

6335 sayılı Kanun ile değiştirilmeden önce 6102 sayılı (yeni) TTK'da sermaye şirketleri ile ilgili herhangi bir ayrıma gidilmeksizin tüm şirketler denetim kapsamına dahil edilmişti. Ancak 6335 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikle Bakanlar Kurulu'na hangi şirketlerin bağımsız dış denetime tabi olacağına belirlenmesi konusunda yetki verilmiş olup, Bakanlar Kurulu bu konuda henüz bir belirleme yapmamıştır. Dolayısıyla hangi şirketlerin bağımsız dış denetime tabi olacağı hususunda Bakanlar Kurulu'nun kararı beklenmelidir. Öte yandan bağımsız dış denetime tabi olmayan şirketlerin denetime tabi olup olmayacağı, denetime tabi olacaklarsa denetiminin ne şekilde yerine getirileceği konusunda bir belirsizlik söz konusudur.

Şirketlerin, 31.12.2012 tarihinde veya özel hesap dönemi dolayısıyla daha sonraki bir tarihte sona erecek olan dönemi hesapları, 6762 sayılı (eski) TTK hükümleri uyarınca seçilen denetçi (murakıp) tarafından denetlenerek sonuçlandırılacaktır.

50. Kimler denetçi olabilir?

Denetçi, bağımsız denetim yapmak üzere, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu'na göre ruhsat almış yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir unvanını taşıyan ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları

Kurumunca yetkilendirilen kişiler ve/veya ortakları bu kişilerden oluşan sermaye şirketi olabilir.

Ancak aşağıdaki hâllerden birinin varlığında, yeminli mali müşavir, serbest muhasebeci mali müşavir ve/veya sermaye şirketi ve bunların ortaklarından biri ve bunların ortaklarının yanında çalışan veya bu cümlede anılan kişilerin mesleği birlikte yaptıkları kişi veya kişiler, ilgili şirkette denetçi olamaz.

Bunlar;

a) Denetlenecek şirkette pay sahibi olanlar,

b) Denetlenecek şirketin yöneticisi veya çalışanı veya denetçi olarak atanmasından önceki üç yıl içinde bu sıfatı taşıyanlar,

c) Denetlenecek şirketle bağlantısı bulunan bir tüzel kişinin, bir ticaret şirketinin veya bir ticari işletmenin kanuni temsilcisi veya bunlarda yüzde yirmiden fazla paya sahipse yahut denetlenecek şirketin yönetim kurulu üyesinin veya bir yöneticisinin alt veya üst soyundan biri, eşi veya üçüncü derece dâhil, üçüncü dereceye kadar kan veya kayın hısımları,

d) Denetlenecek şirketle bağlantı hâlinde bulunan veya böyle bir şirkette yüzde yirmiden fazla paya sahip olan bir işletmede çalışan veya denetçisi olacağı şirkette yüzde yirmiden fazla paya sahip bir gerçek kişinin yanında herhangi bir şekilde hizmet verenler,

e) Denetlenecek şirketin defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının düzenlenmesinde denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunanlar,

f) Denetlenecek şirketin defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının çıkarılmasında denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunduğu için

e) bendine göre denetçi olamayacak gerçek veya tüzel kişinin veya onun ortaklarından birinin kanuni temsilcisi, temsilcisi, çalışanı, yönetim kurulu üyesi, ortağı, sahibi ya da gerçek kişi olarak bizzat kendisi ise,

g) (a) ilâ (f) bentlerinde yer alan şartları taşıdığı için denetçi olamayan bir denetçinin nezdinde çalışanlar,

h) Son beş yıl içinde denetçiliğe ilişkin meslekî faaliyetinden kaynaklanan gelirinin tamamının yüzde otuzundan fazlasını denetlenecek şirkete veya ona yüzde yirmiden fazla pay ile iştirak etmiş bulunan şirketlere verilen denetleme ve danışmanlık faaliyetinden elde eden ve bunu cari yılda da elde etmeyi bekleyenler,

denetçi olamazlar.

On yıl içinde aynı şirket için toplam yedi yıl denetçi olarak seçilen denetçi üç yıl geçmedikçe denetçi olarak yeniden seçilemez. Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu bu süreleri kısaltmaya yetkilidir.

Denetçi, denetleme yaptığı şirkete, vergi danışmanlığı ve vergi denetimi dışında, danışmanlık veya hizmet veremez, bunu bir yavru şirketi aracılığıyla yapamaz.

Yeni TTK'ya göre Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen, bağımsız dış denetime tabi tutulacak şirketlerin yetkili organları en geç 31.03.2013 tarihine kadar denetçi/denetim şirketini seçmeleri gerekmektedir.

51. Denetçi raporuna bağlanan sonuçlar nelerdir?

Denetçi, denetimin sonucunu görüş yazısında açıklamalıdır. Bu yazı, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve

Denetim Standartları Kurumu'nun belirlediği esaslar çerçevesinde, denetimin konusu, türü, niteliği ve kapsamı yanında denetçinin değerlendirmelerini de içermelidir. Denetçi, olumlu görüş, sınırlı olumlu görüş, olumsuz görüş verme veya görüş vermekten kaçınma gibi dört farklı şekilde rapor verebilir.

Denetçi, olumlu görüş verdiği takdirde yazısında, Türkiye Denetim Standartları uyarınca yapılan denetimde, Türkiye Muhasebe Standartları ve diğer gereklilikler bakımından herhangi bir aykırılığa rastlanmadığını; denetim sırasında elde edilen bilgilerine göre, şirketin veya topluluğun finansal tablolarının doğru olduğunu, malvarlığı ile finansal duruma ve kârlılığa ilişkin resmin gerçeğe uygun bulunduğunu ve tabloların bunu dürüst bir şekilde yansıttığını belirtir.

Olumsuz görüş yazılan hallerde yönetim kurulu, görüş yazısının kendisine teslimi tarihinden itibaren dört iş günü içinde, genel kurulu toplantıya çağırır ve genel kurul yeni bir yönetim kurulu seçer. Esas sözleşmede aksi öngörülmemişse, eski yönetim kurulu üyeleri yeniden seçilebilir. Yeni yönetim kurulu altı ay içinde, kanuna, esas sözleşmeye ve standartlara uygun finansal tablolar hazırlatır ve bunları yeni denetleme raporu ile birlikte genel kurula sunar.

Sınırlı olumlu görüş verilen hâllerde ise, genel kurul, gerekli önlemleri ve düzeltmeleri de karara bağlar.

52. Türkiye Muhasebe Standartları kavramı neyi ifade etmektedir?

1972 yılında Sidney’de yapılan 10. Dünya Muhasebe Kongresi’nde alınan bir kararlarla Uluslar arası Muhasebe Standartları Komitesi (IASC) 1973 yılında kurularak faaliyetlerine başlamıştır. Kurulan bu komite Uluslar arası Muhasebe Standartları (IAS) adı altında standartları yayımlamaya başlamıştır. 2000 yılında komite yeniden yapılandırılarak Uluslar arası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) adını almış ve yeni standartları Uluslar arası Finansal Raporlama Standartları (IFRS) adı altında yayımlamıştır. Bu iki standardın tamamı Tam Set olarak adlandırılmaktadır.

Bu standart seti özellikle büyük sermaye şirketlerine (halka açık, borsalarda işlem gören vb.) hitap etmektedir. Geniş kapsamlı ve detaylı bir çalışmadır. Bu yüzden KOBİ’ler için ayrı bir çalışma gerekli görülmüş ve KOBİ’ler için daha özet ve uygulaması kolay olan KOBİ Muhasebe Standartları da yayımlanmıştır.

Şu anda dünyada 120 den fazla ülkede bu standartlar kullanılmaktadır.

Ülkemizde de uluslararası gelişmelere ve özellikle Avrupa Birliği ile ilgili uyum sürecine bağlı olarak 1999 yılında Sermaye Piyasası Kanunu’na eklenen bir geçici madde ile Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu kurulmuş ve Kurul 2002 yılında faaliyetine başlamıştır.

Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu 02.11.2011 tarihinde 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile lağvedilmiş yerine Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu kurulmuştur.

TMSK faaliyette bulunduğu sürede Uluslar arası Muhasebe ve Finansal Raporlama Setini Türkçeye çevirmiş, ayrıca KOBİ'ler için Muhasebe Standartlarını da yayımlamıştır.

Şu anda ülkemizde Avrupa Birliği ülkelerine paralel olarak 2005 yılından beri borsada işlem gören şirketler muhasebe standartlarını uygulanmaktadır.

Yeni Ticaret Kanunu ile de muhasebe kayıtlarının işletmelerin ölçeğine göre Tam Set veya KOBİ'ler için hazırlanan muhasebe standartlarını uygulaması zorunlu hale gelmesi amaçlanmıştı.

6335 sayılı Kanun ile yeni TTK'da yapılan değişiklikler çerçevesinde muhasebe uygulamaları konusunda bir değişikliğe gidilmemiş olup bu konuda gerekli düzenlemeler konusunda Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı'nın ortaklaşa çalışmasına karar verilmiştir. Ancak, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından belirlenen şirketler 01.01.2013 tarihinde ve özel hesap dönemi dolayısıyla daha sonraki bir tarihte başlayacak hesap dönemi için münferit ve konsolide finansal tablolarının düzenlenmesinde, Türkiye Muhasebe Standartlarını uygulamak zorundadır.

Yapılan bu düzenlemeler çerçevesinde mevcut muhasebe sisteminde bir değişikliğe gitmek yerine hali hazırda borsada işlem gören şirketlerin yaptığı gibi, bu kapsamdaki şirketlerin sadece finansal tablolarının muhasebe standartlarına göre düzeltilmesi esası kabul edilmiş olup tüm muhasebe kayıt sisteminin ilgili uluslararası muhasebe standartlarına uygun tutulması anlayışından vazgeçilmiştir.

53. Hangi şirketler finansal tablolarını Türkiye Muhasebe Standartlarına göre hazırlamak zorundadır?

6335 sayılı Kanun ile 6102 sayılı (yeni) TTK'nın Geçici 1. ve Geçici 6. maddeleri ile 1534. maddesinde yapılan son değişikliklere göre;

Türkiye Muhasebe Standartları; Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından belirlenen,

- 1) Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TMS/IFRS) ve yorumları ile
- 2) Değişik işletme büyüklükleri, sektörler ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlar için belirlenen standartlar ve diğer düzenlemelerden oluşmaktadır.

Hali hazırda aşağıda sayılanlar, TMS/IFRS ve yorumlarını uygulamakla yükümlüdür;

- Sermaye Piyasası Kanununa göre, ihraç ettikleri sermaye piyasası araçları borsada veya teşkilatlanmış diğer bir piyasada işlem gören şirketler, aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri ve konsolidasyon kapsamına alınan diğer işletmeler,
- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda tanımlanan emeklilik şirketleri,
- Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankalar ile bağlı ortaklıkları (BDDK düzenlemeleri çerçevesinde),
- 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununda tanımlanan sigorta ve reasürans şirketleri (Hazine Müsteşarlığı düzenlemeleri çerçevesinde),
- TMS/IFRS ve yorumlarını uygulamayı kendileri tercih edenler,

Ayrıca; Geçici 1. madde ile Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'na değişik işletme büyüklükleri, sektörler ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlar itibarıyla Türkiye Muhasebe Standartlarından muaf olacakları tespit etme veya bunlar için ayrı düzenlemeler yapma yetkisi verilmiştir. (KOBİ TFRS vb.)

Verilen bu yetki çerçevesinde kurum tarafından tespit edilen işletmeler, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından değişik işletme büyüklükleri, sektörler ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlar için belirlenen standartlar ve diğer düzenlemelere uygulamakla yükümlüdür.

54. 6102 sayılı (yeni) TTK'da iç denetimle ilgili düzenlemeler var mıdır?

6102 sayılı (yeni) TTK m.366/2'de yönetim kurulu tarafından, iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği iç denetim komitesi kurulabileceği belirtilmiştir. Ayrıca TTK m.375/1-c'de muhasebe ve finans denetimi yönetim kurulunun devredilemez görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Öte yandan 6102 sayılı TTK'nın riskin erken saptanması ve yönetimini düzenleyen 378'inci maddesinde pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde iç denetim komitesinin oluşturulması zorunlu olup, bu yükümlülüğün yerine getirilmesinden yönetim kurulu sorumludur. Payları borsada işlem görmeyen şirketlerde ise şirket denetçisinin, iç denetim komitesinin oluşturulmasını gerekli görüp yönetim kuruluna bildirmesi durumunda,

yönetim kurulu tarafından iç denetim biriminin kurulması zorunlu hale gelmektedir.

55. Şirket ile denetçi arasında görüş ayrılığı olursa ne yapılabilir?

Şirket ile denetçi arasında denetimden doğan görüş ayrılığı olursa, şirket yönetim kurulu ya da denetçi şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesine başvurabilir. Mahkemenin bu konuda vereceği karar kesindir.

56. Bağımsız denetime tabi olan anonim ve limited şirketlerin 2012 yılı bilançosunun denetimi hangi Kanun hükümlerine göre yapılacaktır?

31.12.2012 tarihinde veya özel hesap dönemi dolayısıyla daha sonraki bir tarihte sona erecek olan dönemin bilançosu, 6762 sayılı (eski) TTK hükümleri uyarınca 6762 sayılı Kanun hükümlerine göre seçilmiş bulunan denetçi tarafından denetlenir. 01.01.2013 tarihini taşıyan veya özel hesap dönemi dolayısıyla daha sonraki bir tarih itibarıyla çıkarılmış bulunan açılış bilançosu, 6102 sayılı TTK'ya göre seçilmiş denetçi tarafından ve 6102 sayılı TTK hükümleri uyarınca denetlenir.

57. Hangi konularda cezai düzenlemeler getirilmektedir?

6335 sayılı Kanun’la yapılan değişlikle 6102 sayılı TTK’daki cezai müeyyidelerde önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerle 6102 sayılı TTK’nın ilk halindeki cezai müeyyideler hafifletilmiştir⁶. Hapis cezalarının bir kısmı para cezasına çevrilmiş; adli para cezalarının birçoğu ise idari para cezasına dönüştürülmüştür. Ancak halen 6102 sayılı TTK’da hapis cezaları ve (yerine getirilmediğinde hapis cezasına dönüşebilen) adli para cezaları bulunmaktadır.

6102 sayılı TTK’da yer alan cezai müeyyidelerin son hali aşığıdaki gibidir.

İdari Para Cezasını Gerektiren Fiiller

Fiil	CEZA
1- Tescil ve kayıt için gerçeğe aykırı beyanda bulunmak (TTK m.38/1)	2.000 TL idari para cezası
2- Tacirin, ticari işletmesine ilişkin işlemleri, ticaret unvanıyla yapmaması ve işletmesiyle ilgili senetlerle diğer belgeleri bu unvan altında imzalamaması (TTK m.39/1)	2.000 TL idari para cezası

⁶ Üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezasını gerektiren 18 suçun yaptırımı idari para cezasına dönüştürülmüştür. Karşılığında adli para cezası yaptırımı öngörülen 14 suçun yaptırımı ise, idari para cezasına dönüştürülmüştür. Ayrıca hapis ve/veya adli para cezası gerektiren 5 fiilin yaptırımı sadece adli para cezasına dönüştürülmüştür. Öte yandan 2 suç tanımı tamamen kaldırılmıştır.

3- Tescil edilen ticaret unvanının, ticari işletmenin görülebilecek bir yerine okunaklı bir şekilde yazılmaması (TTK m.39/2)	2.000 TL idari para cezası
4- Ticari mektuplarda ve ticari defterlerin dayanağını oluşturan belgelerde ticaret unvanının, işletmenin merkezinin, ticaret sicil numarasının ve şirket internet sitesi oluşturma yükümlülüğüne tabi ise internet sitesi adresinin gösterilmemesi (TTK m.39/2)	2.000 TL idari para cezası
5- Belgelerde gösterilecek bilgilerin internet sitesinde yayınlanmaması (TTK m.39/2)	2.000 TL idari para cezası
6- Tacirin, ticari işletmenin açıldığı günden itibaren onbeş gün içinde, ticari işletmesini ve seçtiği ticaret unvanını tescil ve ilan ettirmemesi (TTK m.40/1)	2.000 TL idari para cezası
7- Tacirin kullanacağı ticaret unvanını ve bunun altına atacağı imzayı notere onaylattırdıktan sonra sicil müdürlüğüne vermemesi (TTK m.40/2)	2.000 TL idari para cezası
8- Merkezi Türkiye’de bulunan ticari işletmelerin şubelerinin ticaret siciline tescil ve ilan ettirilmemesi (TTK m.40/3)	2.000 TL idari para cezası
9- Merkezleri Türkiye dışında bulunan ticari işletmelerin Türkiye’deki şubelerinin tescil ettirilmemesi, bu şubeler için yerleşim yeri Türkiye’de bulunan tam yetkili bir ticari mümessil atanmaması (TTK m.40/4)	2.000 TL idari para cezası
10- Gerçek kişi tacirin ticaret unvanındaki adının ve soyadının kısaltılarak yazılması (TTK m.41)	2.000 TL idari para cezası
11- Kollektif şirketin ticaret unvanında, bütün ortakların veya ortaklardan en az birinin adı ve soyadıyla şirketin ve türünü gösterecek bir ibareye yer verilmemesi (TTK m.42/1).	2.000 TL idari para cezası

12- Adi veya sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin ticaret unvanlarında, komandite ortaklardan en az birinin adının ve soyadının, şirketin ve türünün gösterilmemesi, bu şirketlerin ticaret unvanlarında komanditer ortakların adları ve soyadlarına yer verilmesi (TTK m.42/2).	2.000 TL idari para cezası
13- Anonim, limited ve kooperatif şirketlerin, ticaret unvanlarında işletme konusunun gösterilmemesi, ticaret unvanlarında, “anonim şirket”, “limited şirket” ve “kooperatif” kelimelerinin bulunmaması, bu şirketlerin ticaret unvanında, gerçek bir kişinin adı veya soyadı yer aldığı takdirde, şirket türünü gösteren ibarelerin, baş harflerle veya başka bir şekilde kısaltma yapılarak yazılması (TTK m.43).	2.000 TL idari para cezası
14- Ticari işletmeye sahip olan dernek, vakıf ve diğer tüzel kişilerin ticaret unvanlarında adlarının bulunmaması, donatma iştirakinin ticaret unvanında, ortak donatanlardan en az birinin adı ve soyadının veya deniz ticaretinde kullanılan geminin adının yer almaması, ticaret unvanındaki soyadların ve geminin adının kısaltılması, ticaret unvanında donatma iştirakinin belirtilmemesi (TTK m.44)	2.000 TL idari para cezası
15- Bir ticaret unvanına Türkiye'nin herhangi bir sicil dairesinde daha önce tescil edilmiş bulunan diğer bir unvandan ayırt edilmesi için gerekli olduğu takdirde, ek yapılmaması (TTK m.45)	2.000 TL idari para cezası
16- Her şubenin, kendi merkezinin ticaret unvanını, şube olduğunu belirterek kullanmaması (TTK m.48)	2.000 TL idari para cezası

17- Merkezi yabancı ülkede bulunan bir işletmenin Türkiye'deki şubesinin ticaret unvanında, merkezin ve şubenin bulunduğu yerlerin ve şube olduğunun gösterilmemesi (TTK m.48)	2.000 TL idari para cezası
18- İşletme adının tescil ve ilan ettirilmemesi (TTK m.53)	2.000 TL idari para cezası
19- Ticari işlemleriyle malvarlığı durumunu kanuna göre açıkça görülebilir bir şekilde ortaya koymamak (TTK m.562/1-a,64/1)	4.000 TL idari para cezası
20- Defterlerin üçüncü kişi uzmanlara, makul bir süre içinde yapacakları incelemede işletmenin faaliyetleri ve finansal durumu hakkında fikir verebilecek şekilde tutulmaması(TTK m.562/1-a,64/1)	4.000 TL idari para cezası
21- İşletme faaliyetlerinin oluşumunun ve gelişmesinin defterlerden izlenememesi (TTK m.562/1-a,64/1)	4.000 TL idari para cezası
22- Tacirin, işletmesiyle ilgili olarak gönderilmiş bulunan her türlü belgenin, kopyasını, yazılı, görsel veya elektronik ortamda saklamaması (TTK m.562/1-b, 64/2)	4.000 TL idari para cezası
23- Ticari defterlerin açılış veya kapanış onaylarının yaptırılmaması	4.000 TL idari para cezası
24- Defterlerin Türkçe tutulmaması	4.000 TL idari para cezası
25- Kısaltmaların kullanılması halinde bunların anlamlarının açıkça belirtilmemesi	4.000 TL idari para cezası
26- Bir yazımın veya kaydın, önceki içeriği belirlenemeyecek şekilde çizilmesi ve değiştirilmesi	4.000 TL idari para cezası

27- Defterlerin ve diğer kayıtların elektronik ortamda tutulması durumunda, bu bilgilerin her zaman kolaylıkla okunmasının temin edilmemiş olması	4.000 TL idari para cezası
28- Kayıt sırasında mı yoksa daha sonra mı yapıldığı anlaşılmayan değiştirmelerin yapılması	4.000 TL idari para cezası
29- Defterlere yazımların ve diğer gerekli kayıtların eksiksiz doğru, zamanında ve düzenli olarak yapılmaması	4.000 TL idari para cezası
30- Kanun'da belirtilen usule uygun envanter çıkarılmaması (TTK m.562/1-e, 66)	4.000 TL idari para cezası
31- Elektronik ortamda saklanan belgelerin ibraz edilememesi (TTK m.562/1-f, 86)	4.000 TL idari para cezası
32- Defterlerin muhasebe standartlarına göre tutulmaması, finansal tabloların bu standartlara göre düzenlenmemesi (TTK m.562/2, 88)	4.000 TL idari para cezası

Adli Para Cezası ve Hapis Cezası Gerektiren Filler

Fiil	CEZA
1- Şirketler topluluğuna dahil bağlı şirketler tarafından hakim şirketle yapılan işlemler hakkında rapor düzenlenmemesi, hakim şirket yönetim kurulunca bağlı şirketlerle olan ilişkilere yönelik raporun düzenlenmemesi (TTK m.562/3, 199)	İki yüz günden az olmamak üzere adli para cezası.
2- İnternet sitesi oluşturmemek (TTK m.562/12)	Yüz günden üç yüz güne kadar adli para cezası

3- Kanunda belirtilen içerikleri internet sitesinde yayımlamamak (TTK m.562/12)	Yüz güne kadar adli para cezası
4- Aynı sermayenin veya devralınacak işletme ile ayınların değerlendirilmesinde emsaline oranla yüksek fiyat biçmek, işletme ve ayının niteliğini veya durumunu farklı göstermek ya da başka bir şekilde yolsuzluk yapmak (TTK m.562/10, 551)	Doksan günden az olmamak üzere adli para cezası
5- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı denetim elemanlarınca istenilen bilgi ve belgelerin verilmemesi veya denetimin engellenmesi (TTK m.562/4)	Üç yüz günden az olmamak üzere adli para cezası.
6- Tacirin ticaret unvanına, kimliği, işletmesinin genişliği, önemi ve finansal durumu hakkında, üçüncü kişilerde yanlış bir görüşün oluşmasına sebep olacak nitelikte, gerçeğe ve kamu düzenine aykırı olarak ekler yapması (TTK m.46/1).	Üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası
7- Tek başlarına ticaret yapan gerçek kişilerin ticaret unvanlarına bir şirketin var olduğu izlenimini uyandıracak şekilde ek yapmaları (TTK m.46/2)	Üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası
8- “Türk”, “Türkiye”, “Cumhuriyet” ve “Millî” kelimelerinin bir ticaret unvanına bakanlar kurulu kararı olmaksızın ek yapılması (TTK m.46/3).	Üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası
9- Ticaret unvanının, işletmeden ayrı olarak başkasına devredilmesi (TTK m.49).	Üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası
10- Kurucular tarafından düzenlenen beyanın doğru ve eksiksiz düzenlenmemesi (TTK m.562/5-a, 349)	Üç yüz günden az olmamak üzere adli para cezası
11- Kanuna aykırı olarak pay sahibine borç verenler (TTK m.562/5-b, 358)	Üç yüz günden az olmamak üzere adli para cezası

<p>12- Pay sahibi olmayan yönetim kurulu üyeleri ile yönetim kurulu üyelerinin pay sahibi olmayan yakınlarının (eşi, alt ve üst soyu, üçüncü dereceye kadar (üçüncü derece dahil) kan ve kayın hısımlarının) şirkete nakit borçlanamaması ve bu kişiler için şirketin kefalet, garanti ve teminat verememesi, sorumluluk yüklenememesi, bunların borçlarını devralamaması kuralını ihlal edenler (TTK m.562/5-c, 395/2)</p>	<p>Üç yüz günden az olmamak üzere adli para cezası</p>
<p>13- Ticari defterlerin mevcut olmaması veya hiçbir kayıt içermemesi yahut Kanun'a uygun saklanmaması (TTK m.562/6)</p>	<p>Üç yüz günden az olmamak üzere adli para cezası</p>
<p>14- Ticari sırların izinsiz kullanılması veya açıklanması (TTK m.562/7, 527)</p>	<p>Bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası</p>
<p>15- Şirketin kuruluşu, sermayesinin artırılması ve azaltılması ile birleşme, bölünme, tür değiştirme ve menkul kıymet çıkarma gibi işlemlerle ilgili belgeleri sahte olarak düzenleyenler ile ticari defterlere kasıtlı olarak gerçeğe aykırı kayıt yapanlar (TTK m.562/8)</p>	<p>Bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası</p>
<p>16- Sermaye tamamıyla taahhüt olunmamış veya karşılığı Kanun veya esas sözleşme hükümleri gereğince ödenmemişken, taahhüt edilmiş veya ödenmiş gibi göstermek (TTK m.562/9, 550)</p>	<p>Üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası.</p>
<p>17- Halktan izinsiz para toplamak (TTK m.562/11, 552)</p>	<p>Altı aydan iki yıla kadar hapis cezası</p>

58. Gayri Faal Şirketlerin tasfiyesine ilişkin bir dŐzenleme var mı?

6335 sayılı Kanun'la 6102 sayılı TTK'ya Geçici m.7 eklenerek gayri faal Şirketlerin kolay bir Şekilde tasfiye edilmelerine ve ticaret sicilinden silinmelerine ilişkin hŐkŐmler getirilmiştir. Bu dŐzenleme mŐnfesih olan veya mŐnfesih sayılan anonim ve limited Şirketler ile kooperatiflerin tasfiyesine ve bunların ticaret sicili kayıtlarının silinmesine dair hŐkŐmlerden oluşmaktadır.

Geçici m.7 kapsamına giren Şirketler Şunlardır:

1) 559 sayılı KHK gereğince sermayelerini KHK'de belirtilen miktarlara çıkarmamıŐ olan anonim Şirket ve limited Şirketler.

2) 1 Temmuz 2012 tarihinden önce veya bu tarihten itibaren iki yıl iÇerisinde mŐnfesih olan anonim ve limited Şirketler.

3) Kooperatifler Kanunu'nun 81. maddesinde sayılan dağılma sebeplerinin gerçekteŐmesi sonucu dağılan kooperatifler.

4) Sebebi ne olursa olsun aralıksız son beş yıla ait olağın genel kurul toplantıları yapılamayan anonim Şirketler ve kooperatifler.

5) 1 Temmuz 2012 tarihinden önce tasfiye iŐlemlerine baŐlanılmıŐ ancak genel kurulun toplanamaması nedeniyle ara bilançoları veya son ve kati bilançosu genel kurula tevdi edilemediğini işin ticaret sicilinden terkin işlemi yapılamayan Şirket ve kooperatifler.

Gayri faal Şirketlerin 6 ay iÇinde tasfiyeleri mŐmkŐn kılınmıştır.

Düzenlemede belirtilen halleri tespit edilen şirketlerin tasfiyesi için genel kurul kararı alınmasına gerek yoktur.

Ayrıca düzenleme kapsamında yapılacak tüm tescil ve kayıt silme işlemleri her türlü harçtan ve işlemler için düzenlenecek belgeler damga vergisinden muaftır.

Öte yandan düzenleme kapsamında Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayınlanacak tüm ilanlar ücretsizdir.

59. 6102 Sayılı (yeni) TTK'da teknolojik gelişmelere yer verilmiş midir?

6102 sayılı (yeni) TTK, teknolojideki gelişmeleri dikkate alarak bazı işlemlerin elektronik ortamda yapılmasına ve bazı işlemlerde güvenli elektronik imza kullanılmasına ilişkin düzenlemelere yer vermiştir. Bu işlemler şunlardır:

- 1- Elektronik Ortamda Yapılabilecek İşlemler:
 - Fatura, teyit mektubu vb. belgelerin elektronik ortamda düzenlenebilmesi
 - Ticari defterlerin elektronik ortamda tutulabilmesi ve saklanabilmesi
 - Şirkete ilişkin kurulların elektronik ortamda toplantıya çağırılması ve toplanması
 - Ticaret sicilinin elektronik ortamda tutulması
- 2- Güvenli Elektronik İmza Kullanılabilecek İşlemler:
 - Tacirler arasında yapılan ilan/ihbarlar (TTK m.18/3)
 - Cari hesap sözleşmelerinde bakiyeye itiraz edilmesi (TTK m.94/2)
 - Şirketin temsili (TTK m.1526/4)
 - Elektronik ortamda gerçekleştirilen kurul toplantılarında oy kullanılması (TTK m.1527)

60.6102 sayılı (yeni) TTK, pay sahiplerine tanınan haklar listesini oldukça genişletmiştir. Bu haklardan en önemlileri şunlardır:

- Belirli şartların sağlanması halinde pay sahipliğinden çıkma hakkı (TTK m.141; 155/2/a, 200/2).
- Eşit işlemi isteme hakkı (TTK m. 357).
- Özel denetim isteme hakkı (TTK m. 438).
- Şarta bağlı sermaye artırımında önerilme hakkı (TTK m. 466/1).
- Birleşme, bölünme ve tür değiştirmede ortaklık payının ve haklarının veya ayrılma karşılığının uygun olmaması halinde denkleştirme talebi davası (TTK m.192).
- Birleşme, bölünme ve tür değiştirmenin iptali davası (TTK m.193).
- Birleşme, bölünme ve tür değiştirmede sorumluluk davası (TTK m. 194).
- Hakimiyetin kötüye kullanılması halinde yönetim kuruluna sorumluluk davası (TTK m.202/2) ve alacaklıların davasına müdahale (TTK m.202/3).
- Tam hakimiyette uyulmaması gereken talimatlara uyan pay sahibine sorumluluk davası (TTK m.204).
- Denetçi atanması davası (TTK m.399/6).
- Genel kurul kararlarının hükümsüzlüğünün tespiti davası (TTK m.447).
- Kanuni şartlara uygun tasfiye memuru seçimi talebini içeren dava (TTK m.537)

Azlık haklarına 6102 sayılı (yeni) TTK ile çok önemli bir azlık hakkı daha eklenmiştir. Azlığa tanınan bu hak, haklı sebeple şirketin feshini talep etme hakkıdır.